"Caracterul obștesc al luptelor din viața publică a românilor e că în mare parte nu sînt lupte de idei, ci de persoane".

(M.Eminescu)

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

Anul IV,
Nr. 37
ianuarie
1994

16 pagini - 200 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României : AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

CRUCIALUL EMINESCU

Miracolul eminescian este unul al sintezei creatoare. De aceea greşesc cei ce apasă, în judecăţile lor, pe *individualitatea* poetului. Aceasta există, neîndoielnic, ca temei al originalităţii sale artistice; dar culturile lumii sunt pline de astfel de "individualităţi"...Ceea ce-i distinge pe oamenii cu adevărat cruciali este tocmai harul *supra-individualităţii* (Călinescu prindea esenţa eminescianismului atunci când afirma că Eminescu a fost "mai mult un exponent decât un individ").

Îi putem numi *oameni cruciali* pe aceia care punctează decisiv istoria, sintetizând spiritualităţi şi epoci întregi, cărora le devin icoană eternă. Dante, bunăoară, a fost un astfel de om crucial: sinteză a Apusului medieval şi a geniului italic. La fel şi Dostoievski: sinteză a spiritualităţii ortodoxe şi a geniului rus. Eminescu, la rândul său, stă alături de aceştia şi de alţi câţiva, în supratemporalitatea valorilor europene, nu doar ca sinteză a spiritualităţii româneşti, dar şi a întregii epoci romantice.

Oamenii cruciali nu sunt doar creatori de geniu, ci mai ales *mărturisitori* exemplari, atât în faţa universalului imanent (conştiinţa omenească), cît şi în faţa universalului transcendent (conştiinţa divină). Astfel ne apare şi Eminescu, cel ce poate sta mărturie în eternitate pentru tot neamul românesc şi pentru tot veacul romantic. A avea un astfel de "sămădău", cum îi plăcea să spună lui Noica (îngăduindu-şi să tâlcuiască acest cuvânt prin..."dătător de seamă"), deopotrivă naţional şi universal - iată un dar de care nu toate neamurile s-au învrednicit; un dar care înnobilează, dar şi obligă. Prin Eminescu avem mari drepturi, dar şi mari datorii, atât în faţa lumii, cât şi în faţa lui Dumnezeu...

Eminescianismul există; el nu este însă doar o formulă literară, ci trebuie înţeles ca *o formulă a vredniciei româneşti*. Pe planul restrâns al artei, Eminescu le poate părea unora desuet (controversata teorie lovinesciană a "mutaţiei valorilor estetice" are destui partizani zgomotoşi). Pe planul mai larg al culturii şi spiritualităţii, Eminescu rămâne însă, mai presus de orice tăgadă, viu, actual şi exemplar. Eminescianismul nu este doar o estetică; el reprezintă, la un loc, o întreagă filozofie, o întreagă etică şi o întreagă politică, o "ştiinţă" totalizatoare a istoricului şi a spiritualului, a naţionalului şi a universalului.

De aceea, cine-l atacă pe Eminescu, încercând să-i conteste actualitatea, exponenţialitatea sau exemplaritatea, nu atentează cu perfidie doar la fiinţa istorică şi morală a neamului românesc, ci săvârşeşte un atentat pervers împotriva fiinţei istorice şi morale a omului universal. Căci adevăratul om universal nu este vreo abstracţiune ideologică, aşa cum ar vrea masonii, ci expresia universală a unor valori profund naţionale.

Eminescianismul înseamnă general-umanul în trup şi grai românesc. Şi dacă l-am numit pe Eminescu "crucial", putem apela la imagistica crucii. Crucea este cuminecare a verticalei cu orizontala. În cazul lui Eminescu am putea spune că se întretaie, în chip harismatic, verticala transfiguratoare a universalităţii şi orizontala cuprinzătoare a românismului. Prin Eminescu, "conştiinţa noastră mai bună", românismul îmbrăţişează lumea şi se înalţă odată cu ea spre taina Împărăţiei în care *toate* sunt *una*.

Adolf VASILESCU

"Pentru a rămânea ceea ce suntem, adică români, pentru a ne împlini misiunea istorică pe care Dumnezeu ne-a încredinţat-o din ziua în care Traian împăratul a pus piciorul pe malul stâng al Dunării, trebuie să ţinem ca toţi membrii statului nostru să fie, de nu români de origine, cel puţin pe deplin românizaţi".

(M.Eminescu)

A FOST LA VOI...

A fost la voi şi nu l-aţi cunoscut...
Avea o frunte cît un prag de lume
şi ochi noptateci ca un început
şi un Arhanghel strajă lîngă nume.

Păstor era de gînduri şi de vise,
pogorîtor din Vlahie cerească,
şi pentru el în taină îşi deschise
întregul suflet limba românească.

Ştiind prin codri tainice poteci
şi peste creste drumurile lunii,
venea din veac şi se ducea în veci,
la cina lui de taină, cu nebunii...

A fost la voi şi blînd l-aţi răstignit
pe crucea sunătoarelor cuvinte,
cînd el era liman de negrăit
şi împlinire multor legăminte.

Aţi plîns cu el, dar nu l-aţi înţeles,
ci l-aţi culcat în racla poeziei
pe cel făr 'de întoarcere trimes,
pe Mihail, Arhanghelul Pustiei...

Răzvan CODRESCU

"Trebuie să fim un strat de cultură la gurile Dunării; aceasta e singura misiune a statului român şi oricine ar voi să ne risipească puterile spre alt scop, pune în joc viitorul urmaşilor şi calcă în picioare roadele muncei strămbunilor noştri".

(M.Eminescu)

Pag. 4-5
Cruciaţii sec.XX
Moţa - Marin

Pag. 6
Demolarea idolilor

Pag. 16
Antiromânismul delirant

Ne-a părăsit
CONSTANTIN NAGACEVSCHI !

Am pierdut pe cel mai bun prieten pe care l-am avut în viață. Credincios profund, naționalist până-n ultima lui fibră, și-a iubit țara mai mult decât orice pe-această lume. Acest om a trăit numai pentru cei din jurul său. Nu cunoștea decât iubirea, iubirea lui Dumnezeu, iubirea de Patrie, de Familie și de Semeni.

S-a născut la 21.10.1916 în comuna Șerpeni, județul Tighina, pe malul Nistrului, tatăl lui fiind preot în această comună. A făcut cursul primar în comuna Telița, județul Tighina, apoi a urmat liceul la Chișinău. Din 1934 a urmat la Universitatea din Iași filologia și conservatorul, pe care le-a terminat la Cernăuți. În 1938 a fost arestat în urma unei manifestații studențești și a fost eliberat la 6 Septembrie 1940, dată la care a luat conducerea țării Generalul Antonescu.

A fost numit ajutor de prefect în județul Roman. La "rebeliune", a fost chemat la București fără să cunoască motivul și tot fără să știe s-a trezit îmbarcat și deportat în Jugoslavia, în comuna Uzdin, iar de-acolo la Graz, la Viena și după aceea direct în lagărul de la Seestadt-Rostock, apoi la Buchenwald. La 10 Iulie 1941, împreună cu alți 20 legionari, a fost angajat ca muncitor în Sozial Nationalistische Muster-Betrieb, Heinkel Flugzeugwerke, în orașul de pe Warnow. Aici a învățat sudura și de Crăciun a devenit un sudor desăvârșit. La 22 Decembrie 1941, sunt cu toții arestați, iar șeful Gestapo-ului, generalul Muhler, le-a comunicat că motivul arestării este fuga lui Horia Sima în Italia, dar că a fost rearestat și se află sub pază germană. Cei 20 legionari aflați la Rostock au fost împărțiți în două grupe, una rămânând pe loc, cealaltă fiind dusă în lagărul de la Buchenwald. Costel Nagacevschi a rămas pe loc și la Rostock a început o adevărată activitate culturală, în care prin calitățile cu care l-a înzestrat Dumnezeu, el a adus un deosebit aport. Comandantul garnizoanei era Petre Vălimăreanu. La 24 Ianuarie 1944, fără să li se spună nimic, legionarii de la Rostock sunt duși la Buchenwald, unde se reîntâlnesc cu camarazii de care se despărțiseră cu trei ani mai înainte. Aici au lucrat la aparate optice pentru armată.

La 24 August 1944, o zi după arestarea mareșalului Antonescu, au fost bombardați de către aviația americană și Costel Nagacevschi a fost grav rănit. Printre personalitățile aflate în lagăr se găseau: Léon Blum, un general francez și prințesa Mafalda, care moare în acest bombardament.

La 28 August 1944, au fost cu toții duși la Viena, deoarece Horia Sima, cu asentimentul lui Hitler, formase o armată, care să lupte alături de nemți, împotriva rușilor. La 15 Februarie 1945 sunt cu toții trimiși, fără armament, pe frontul din Pomerania și apoi pe Oder, la sud de Stettin. Costel Nagacevschi făcea parte din compania a 5-a, comandată de Valerian Dobrescu. La începutul lui Aprilie 1945 au fost transformați în vânători de care. La 3 Mai 1945, cad cu toții prizonieri la englezi, în localitatea Lauenburg. După două săptămâni au fost cu toții duși la Munser-Lager bei Celle (Hanover), unde datorită lui C.Nagacevschi, care avea o cunoștință în "Lumea Liberă", sunt angajați în Uedemerfeld, Kreis Cleve, cu o simbrie de 25 RM lunar, cu care puteai să cumperi 5 ouă.

Am scris toate aceste amănunte, pentru a se vedea cum au fost tratați de către Hitler "fasciștii români".

După un an Costel Nagacevschi pleacă la Universitatea din Bonn, apoi la sfaturile profesorului Sân-Giorgiu, pleacă însoțit de camaradul său Popa Dumitru la Tübingen, la profesorul Emil Gammilscheg, unde se înscrie la doctorat, pe care după doi ani îl trece cu "Magna cum Laude". Aici face cunoștință cu viitoarea lui soție, care i-a fost devotată până la moarte. După terminarea studiilor a fost numit asistent la Universitatea din Saarbrücken și mai târziu la cea din München, unde a funcționat ca asistent la Catedra de limbi romanice și franceză veche, până la pensie. Din 1966 și până în 1977 este numit și director la Akademischer Institut der Universität München.

La 26 Oct.1993 moare în spitalul Harlaching din München, în urma unui accident de automobil.

Grav bolnav de rinichi, încă din 1987, a trebuit să-și schimbe tot sângele la fiecare două zile, până a încetat din viață. Cu o voință nemaipomenită, a trebuit să îndure acest chin timp de șase ani, fără să-și neglijeze numeroasele activități pe care le ducea. În exil, activitățile lui erau culturale, sociale și politice. A fost unul din inițiatorii Institutului de la Freiburg, unde venea de la Tübingen cu motocicleta, de câte ori era nevoie, luând parte activă la redactarea buletinului și la toate activitățile bibliografice curente. Începând cu anul 1961 a fost vicepreședinte al Consiliului de Conducere al acestei Biblioteci și, la fiecare două săptămâni, C.Nagacevschi pleca de la München la Freiburg, cu trenul sau cu automobilul, pentru câteva zile, spre a susține Institutul. Cu timpul, biblioteca a luat o amploare tot mai mare și s-a bucurat de un prestigiu care a atras toate personalitățile din exil. Aceste personalități și-au donat propriile lucrări, precum și bibliotecile personale. C.Nagacevschi a susținut moral și material acest Institut până în ultima clipă a vieții sale. Era sufletul lui. Cu două zile înainte de a ne părăsi, a rugat-o pe soția sa ca toți cei ce vor veni la înmormântarea sa să nu aducă coroane sau flori, ci să doneze acești bani Institutului de la Freiburg. Tot în cadrul activităților culturale, a susținut substanțial revista "Puncte Cardinale" din Sibiu, a cărei orientare creștină și naționalistă a apreciat-o atât de mult. Activitatea sa socială a dus-o prin înființarea și susținerea Căminului pentru refugiați politici "Moța-Marin" de la Madrid, al cărui președinte este Părintele Dumitru Popa de la Freiburg și al cărui secretar și casier a fost C.Nagacevschi. Dar activitatea sa socială nu s-a mărginit la această instituție, ci el a ajutat material și moral pe toți cei nevoiași, de care întâmplător afla. În tot cursul vieții sale a dus și o foarte importantă activitate politică. A fost legionar din convingere, dar legionar prin educația sa creștină și națională. În exil a fost deasupra partidelor politice, fiindcă mai înainte de orice, a fost român, un român adevărat, un naționalist în adevăratul înțeles al cuvântului. În sufletul său nu putea concepe șovinismul și antisemitismul, dar punea înainte de toate românismul. Nu s-a abătut niciodată de la credința sa creștină și nici de la românismul său profund. În anul 1987 a luat parte, printre primii 11, la alcătuirea "Frontului Unității Românești", cu scopul "Unirii Exilului" și formării primului "Congres Mondial Românesc". A luat parte la acest prim Congres, la 4 Iunie 1988, la Paris. Ca întotdeauna modest, nu a vrut să ocupe nici o funcție în cadrul acestui Congres, nici să i se pronunțe numele ca membru fondator! A fost de două ori în Țară, pentru a-și vedea rudele, pe care nici nu le cunoștea și pentru a sărbători 55 de ani de la bacalaureat. Din cauza dializei pe care trebuia să o facă, nu a putut sta niciodată mai mult de două zile. Marele său regret a fost că nu a putut ajunge în Basarabia, pe malul Nistrului, unde s-a născut. S-a dus dintre noi un adevărat creștin și un admirabil român, iar eu am pierdut pe cel mai bun prieten.

Dumnezeu să-l odihnească.

ION PANTAZI

UNDE-S NEBUNII ?

Unde-s nebunii, unde ni-s nebunii?
E, Doamne, lumea plină de cuminți,
E plin pământul de martiri și sfinți
Atinși de filoxera-nțelepciunii.

Tăcută-i gloata de-nțelepți ca sfinxul
În fața lumii și-a nemărginirii
Și-ascultător de rânduiala firii
Ca un plăvan în jug trudește insul.

Scâncesc cuminții-n chingile durerii
Și, sângerând din răni adânci blândețe,
Lângă neveste mor de bătrânețe,
Necutezând să tragă spada vrerii.

Boleşte omenirea ca o juncă
Şi nimeni nu-i ca să-i sloboadă sânge;
S-a-mpotmolit istoria şi plânge
Cu prora-nfiptă într-un colț de stâncă.

Nu se mai nasc nebuni care s-o mâne
Cu bâta de la spate, ca pe-o vită,
Acestui veac să-i pună dinamită
Şi evu-nțelepciunii să-l dărâme.

O! Doamne, Doamne, unde-s Don Quijoții?
E lumea plină de-alde Sancho Panza
Ce nu-ndrăznesc să mânuiască lanza,
Ci scutieri cuminți se vor cu toții.

Unde-s nebunii? Unde-s Machedonii
Să tragă spada şi să taie nodul?
Tânjește după glorie norodul
Şi nu-s Cezări să-l treacă Rubiconii...

Sloboade, Doamne, -n lume nebunia,
S-o răvășească şi să o răstoarne,
Ca un berbec să ia pământu-n coarne
Şi-acestui veac să-i surpe temelia!

Demostene ANDRONESCU

PROFILURI LIRICE

MAICA TEODOSIA de la VLADIMIREŞTI

Zvonurile contradictorii cu privire la ortodoxia Maicii Veronica, starețа greu încercatei comunități monahale de la Vladimirești (jud.Galați), au pus adesea într-o umbră nemeritată, mai ales în anii din urmă, un fenomen spiritual complex, care s-a ilustrat și prin câteva figuri excepționale, nu numai pe plan duhovnicesc, ci și pe plan cultural. Una dintre aceste figuri sublime, care a îmbrăcat rasa călugărească încă din 1949 și a trecut prin toate persecuțiile la care comunismul a supus așa-zisul "lot Vladimirești" (a se vedea, pentru amănuntele istorice, sinteza semnată de d-na Anca Crivăț în "Puncte Cardinale", anul II, nr.10/22, octombrie 1992, pp.12-13), a fost și **Maica Teodosia,** pe numele mirenesc **Zorica Lațcu** (1917-1990), fiica unui avocat din Brașov, licențiată în Filologie clasică la Cluj și remarcabilă poetă (formată în cercul literar din apropierea lui Lucian Blaga). De la Maica Teodosia ne-au rămas două volume de versuri publicate în tinerețe, sub semnătura Zorica Lațcu (*Insula albă*, 1944 și *Osana Luminii*, 1947), precum și numeroase manuscrise, ce ar merita să vadă cât mai curând lumina tiparului, eventual chiar sub egida Mănăstirii din Vladimirești (unde autoarea se și află înmormântată). Noi publicăm mai jos, ca un semn de cinstire a Maicii Teodosia, dar și a efervescenței spirituale de la Vladimirești, câteva din poeziile sale religioase, atât antume cât și postume, în fața frumuseții cărora cuvintele noastre devin de prisos.

VINUL

Îmi strâng durerea-n inimă ca-n teasc;
Din ea, mustind, poiemele se nasc
Și fierbe mustu-n clocot rubiniu,
De-n buți cu cerc de fier abia-l mai țiu.

S-a limpezit apoi în căni de lut
Și locul de mireasmă s-a umplut,
Ulcelele-nflorate îl cuprind
În smaltul lor...și mâinile se-ntind.

Se ia din rodul viei...Dar ce vreți,
Voi buze întinate, voi ochi beți?
Voi în zadar ați ars și-ați însetat,
Că nu veți bea din vinul meu curat.

Să spumege poiemul lucitor
Din strofele cu flori în smaltul lor,
Să-l duc la Cina Domnului în dar,
Să stea-n Potir pe Masa din Altar.

Atunci din rănile lui Dumnezeu
Va curge sânge sfânt în vinul meu.
E clipa jertfei. Voi, cei luminați,
Voi, cei desăvârșiți, luați, mâncați!

Cei țintuiți pe cruci și trași pe roți
Cu sete "beți dintru acesta toți."

TRANDAFIRUL TAINIC

Tu Marie, Preacurată,
Cel mai dulce dintre nume,
Trandafir crescut în taina
Zorilor de peste lume,
Dăruie-ne din mireasma
Cea de sfântă curăție
Cum n-a fost mireasmă-n lume
Și cum nici n-o să mai fie.
Peste mirosul de sânge
Și de acru putregai
Lasă să răzbată, Doamnă,
Adierea Ta de rai.
Peste lumea care arde
Și se-năbușe în fum
Scutură, Împărătească,
Poala plină de parfum.
Peste patimile noastre
Cu răsuflet de otravă
Fă s-adie dulce mirul
Trandafirului din slavă.
Și ne dă măcar o clipă
Să simțim ca-ntru-un delir
Negrăita Ta mireasmă -
Doamnă, tainic trandafir.

ÎNTRUPARE

Din slava Ta cerească Te coboară
Spre Vifleemul sufletului meu
Și-n staulul smereniei, Fecioară,
Intrând, să-L naști pe Unul Dumnezeu.

Să-L înfășori în cântece de slavă
Ca-n scutece subțiri de bumbăcel
Și ca-ntr-o iesle plină de otavă
Să-L culci, în pacea duhului, pe El.

Pleca-vor magii, soli din altă zare,
Călăuziți de focul alb de stea,
S-aducă nou prinos de închinare
La staulul smeréniei, Doamna mea.

Ci eu voi pune-n mâna lor bătrână
Tot aurul cuvântului iste;
Voi făuri din viersul meu, Stăpână,
În jar de gând, comori de mare preț.

Căldura rugăciunilor de seară
Va-nfierbânta cădelnițele reci,
Tămâia de la magi va arde iară,
Cu fumul preaslăvirii, până-n veci.

Și ca să fie plină dăruirea
Voi presăra din visteria lor
Cu boabele de smirnă grea Iubirea
Cea fără de prihană și de dor.

Știu bine că nu-s vrednică, Fecioară,
Să-ți fiu în noapte acoperământ,
Ci-n mila Ta din ceruri Te coboară,
Să-L naști în duhul meu pe Unul Sfânt.

FUGA ÎN EGIPT

E drumul prin pustiu. În lungul zării
Abia mijește ziua. De departe
Nisipu-n unde moi ca apa mării
Îmbracă sihăstriile deșarte.

Un măgăruș cu ochii blânzi Te poartă;
Te-ai încrezut în pasul lui cuminte...
Cum crește-n zări mereu câmpia moartă,
Tu-ți pleci spre sân privirea Ta fierbinte.

Căci ai la sân copilul și Te doare
Să pleci cu El în aspră pribegie:
Peste căpșorul Lui, mângâietoare,
Răsfrânt-ai vălul Tău, cu gingășie.

De ce Ți-s, Maică, genele muiate?
Petreci în minte alte prigoniri?
Îl vezi pe El cu palme sfâșiate,
Cu trupul jertfă sfintei Lui iubiri?

În mijlocul nisipurilor, poate,
Singurătatea Lui e mult mai blândă...
Odată fi-va părăsit de toate
Și-un vânzător ascuns va sta la pândă...

Mai este timp? Un înger se pogoară
Deasupra-Ți, ca un sol de mângâiere.
Frânturi de rază Te-nvălesc, fecioară,
și-alături merge Iosif în tăcere.

SONET

Gânditu-m-am, Iisuse, la floarea scuturată,
Ce își revarsă-alene belșugul de petale;
Ca niște fulgi coboară din ramură, agale,
Și-acoperă țărâna cu haina lor curată.

Când trece grădinarul în mers grăbit pe cale,
El calcă în picioare grămada miresmată;
Dar iată, biata floare zdrobită și călcată
Îi unge tot piciorul cu mirurile sale.

De-o fi ca să mă scutur, Iisuse, ca o floare,
Aș vrea să treci pe cale Tu Însuți - Grădinarul -
Și floarea scuturată s-o calci chiar Tu-n picioare.

Iar dragostea din mine, curată ca cleștarul,
Să-nmiresmeze, Doamne, Prea Sfintele-Ți Picioare,
De nimenea știută... Așa să-mi fie darul.

ÎNVIERE

Am fost cândva mormântul nou în care
Nicicând vreun mort nu mai fusese pus,
Mormânt deschis în lungă așteptare,
Ca să-L primesc în mine pe Iisus.

Și iată, mâini de ucenici, pioase,
Mi L-au adus în giulgiu-nfășurat;
Cu zvon de rugăciune și prinoase
În mine ca în groapă L-au culcat.

A stat dormind sub lespedea uitării,
Cu strai de gânduri aspre învelit,
Înmormântat în noaprea întristării
Și cu tăceri adânci pecetluit.

Dar Tu ai înviat, Lumină lină,
Și totul s-a umplut de strălucire,
Iar bucuria trâmbiței divină
Zvonește imnul veșnicei iubiri.

Acum mormântul este bazilică,
Iar gândurile mele - pelerini:
Cucernice spre Tine se ridică
Și Tu spre ele mila Ți-o înclini.

ION I. MOȚA

5 iulie 1902-
13 ianuarie 1937

CRUC
SECOLU

Sunt 57 de ani de când, la 13 ianuarie 1937, luptând împotriva conspirației comuniste și iudeo-masonice, într-o apărarea Europei creștine, au căzut în sângerosul Război Civil din Spania voluntarii români Ion I. Moța și Vasile Marin, reprezentanți ai vechii elite legionare și mărturisitori în veac ai eroismului creștin românesc. Schițăm aici biografiile exemplare ale celor doi martiri și căutăm să deslușim semnificația jertfei lor, folosindu-ne mai ales de materialele adunate în Numărul festiv pe care revista "Cuvîntul Studențesc" li l-a închinat în februarie 1937.

Ion I. Moța s-a născut în părțile Hunedoarei, la Orăștie, fiind fiul protopopului Ion Moța, vechi luptător naționalist (ca și profesorul Ion Zelea Codreanu, tatăl Căpitanului) din generația care a făurit România Mare. Bătrânul preot ardelean se remarcase toată viața printr-o susținută activitate misionară și publicistică, scoțând "foi" pentru îndrumarea creștină și națională a poporului, cum au fost "Foaia plugarilor" sau "Libertatea" (de care și fiul său va rămâne puternic legat până la moarte). Frumoasa catedrală ortodoxă din Orăștie, una dintre mândriile orașului de pe Sibiel, este și ea, în mare măsură, o ctitorie a familiei Moța. De altfel bunicii lui Ionel Moța fuseseră și ei preoți: cel dinspre tată în satul Nojag, iar cel dinspre mamă (Maria) în satul Balșa, tot de prin părțile Hunedoarei.

Ionel Moța își face studiile primare la Orăștie, unde le începe și pe cele medii. Însă odată cu izbucnirea războiului mondial, familia este nevoită să se refugieze pentru o vreme la București și apoi la Iași (preotul Ion Moța fusese condamnat la moarte de autoritățile maghiare, pentru românismul său militant). Astfel că Ionel își continuă studiile liceale la București (la "Gh.Lazăr" și apoi la "Sf.Sava"). În 1920 pleacă la Paris, cu o bursă de studii ce-i este însă în curând suprimată. Nevoit să se întoarcă în țară, se înscrie la Facultatea de Drept a Universității Daciei Superioare din Cluj, pe care o va absolvi, ca șef de promoție, în 1926. Aici își începe lupta naționalistă în mediul studențesc, pe fondul tulburărilor pentru *numerus clausus*. Devenit conducător al studențimii clujene, face cunoștință în 1922 cu Corneliu Codreanu, conducătorul studențimii din Iași. Este perioada în care izbucnesc faimoasele mișcări studențești din care se va desprinde, câțiva ani mai târziu, Mișcarea Legionară. În același an Ionel Moța scoate la Cluj, împreună cu Justin Ilieșiu (autorul Imnului Studențesc), "Dacia Nouă", "prima alarmă ziaristică a mișcării naționaliste a noii generații", cum o caracterizează mai târziu Nicolae Roșu, vestitul autor al *Dialecticii Naționalismului*.

În 1923 ia ființa la Cluj "Acțiunea românească", sub îndrumarea câtorva profesori naționaliști, în frunte cu I.C.Cătuneanu, Em.Vasiliu-Cluj și Iuliu Hațieganu. Primii doi vor alcătui corpul de comentarii la *Protocolele Înțelepților Sionului*, în excelenta ediție din 1923, a cărei traducere este semnată de către Ionel Moța. În luna august a aceluiași an are loc la Iași Congresul conducătorilor de mișcări studențești de pe întreg cuprinsul României Mari. Ionel Moța este ales, alături de Corneliu Codreanu, Tudose Popescu, Ilie Gârneață și Ion Simionescu, în Comitetul Director al mișcării studențești unificate. Acum este proclamată ziua de 10 decembrie (data izbucnirii celei mai îndelungate greve studențești din istoria țării) ca sărbătoare națională a studențimii române.

A urmat, în toamna lui 1923, mult discutatul "complot" studențesc, manifestare radicală, de jertfă exaltată, a liderilor unei studențimi ajunse la exasperare. Este vorba de salvarea idealurilor și onoarei unei generații care avusese tăria să înfrunte timp de un an manevrele oculte și abjecțiile antiromânești ale oficialităților politice și culturale. Intervine însă trădarea săvârșită de Aurel Vernichescu, agent informator al Siguranței strecurat printre "complotiști". Tinerii sunt arestați și închiși la Văcărești. Toată opinia publică românească este în fierbere. "O întreagă pleiadă de fruntași ai legilor s-au grăbit să ia apărarea celor de pe banca acuzaților. Procesul s-a judecat într-o radiațiune de caldă simpatie a celor prezenți, pledoariile au mișcat până la lacrimi, iar jurații au adus în unanimitate verdictul de achitare. Când s-a aflat sentința, de la un capăt la altul al țării o vie mulțumire a înseninat frunțile și în multe părți s-au produs manifestații de aprobare. Adevărul este deci că nu ne găsim în fața unui fenomen izolat de înfierbântare a câtorva singuratici, ci în plin curent de mulțime, angajând conștiința publică românească", scria O.Goga în "Țara noastră" (articol reprodus și în volumul *Mustul care fierbe)*.

Interesantă ne apare convorbirea purtată la 13 octombrie 1923 între Moța-fiul, Moța-tatăl și judecătorul de instrucție Radovanu (a se vedea "Cuvîntul Studențesc" din 30 octombrie 1923):

"- Doresc să știi, tată, că acel comunicat guvernamental după care s-ar fi descoperit la noi un complot împotriva vieții mai multor miniștri nu e deloc adevărat! Noi n-am mărturisit niciodată așa ceva(...). Pornirea noastră era îndreptată împotriva dușmanilor cauzei noastre studențești, care sunt în același timp dușmanii țării și ai neamului nostru!

-Dar, d-le Moța,- l-a întrerupt judecătorul Radovanu pe student - tatăl d-tale a fost închis de repetite ori în temnițele ungurești pentru lupta sa națională, totuși dânsul n-a pus mâna pe revolver întru apărarea dreptății sale!

- A trăit în alte împrejurări, în alte vremuri, cu alte vederi- a răspuns tânărul. A pune mâna pe armă de ce ar fi adică așa de osândit? Dacă, d-le Judecător, azi dă năvală la hotar o armată de dușmani din afară, mă mânați să-i împușc; și cu cât i-oi împușca mai bine, cu atât îmi veți acoperi mai tare pieptul cu decorații. Iar acum, numai că mă gândesc să ridic mâna împotriva dușmanului dinlăuntru, mă și aruncați în temniță!(...) Dușmanul din afară ce-mi face? Vrea să-mi răpească bunul *meu* din țara *mea*! *Dar dușmanul dinlăuntru face exact același lucru,* doar că stând liniștit în scaune moi, aci între noi(...) . Și împotriva lui de-mi ridic brațul, e îndată o crimă!..."

Adie aici "duhul marilor rupturi cu lumea veche" și pornirea eroic-misionară, "în spirit de totală jertfă personală", care-l vor călăuzi până la moarte pe tânărul Moța și care vor fi și ideile supraordonatoare ale cărții *Cranii de lemn* (selecție din publicistica sa, apărută în 1936).

Lucrurile se complică prin actul de pedepsire a trădătorului Vernichescu; urmează un nou proces, în care Moța este implicat singur, dar care se soldează cu o nouă achitare. Procesul lui Moța s-a transformat, cum spunea dr.N.Paulescu, într-un "proces al trădării, care e cea mai infamă dintre crime"...

După un an fără 13 zile Ionel Moța părăsește închisoarea. În anii următori se strâng legăturile sale cu Corneliu Codreanu (și el achitat de Justiția țării în 1924, când trăsese, în legitimă apărare, în odiosul C.Manciu, prefectul de poliție din Iași, schingiuitor al studenților naționaliști, aflat în solda iudeo-masoneriei). În vara lui 1927 Ionel Moța se numără printre întemeietorii Legiunii Arhanghelului Mihail și ai organului de presă al acesteia, "Pământul Strămoșesc", în al cărui prin numar semnează faimosul articol "La icoană" (reprodus și în *Cranii de lemn*): "Credem neclintit și vedem în zare, în lungul căii noastre, nebănuite biruințe"...

La 18 august 1927 se căsătorește cu Iridenta Zelea Codreanu, sora Căpitanului (care i-l va dărui pe iubitul său fiu, Mihai, decedat în 1992, precum și o fiică, Gabriela, încă în viață). Tot acum începe să-și practice meseria de avocat la Sibiu. În paralel își pregătește doctoratul, pe care și-l va trece la Grenoble, în 1932, cu strălucita teză *La securité juridique dans la Société des Nations.*

Cumplita prigoană antilegionară din toamna și iarna lui 1933 îl găsește pe Moța alături de Codreanu. Ajunge din nou, după dizolvarea abuzivă a Gărzii de Fier, în "Academia eroică" (celebrul Fort 13 al închisorii de la Jilava, de unde va fi eliberat abia în aprilie 1934, neputând fi făcut responsabil în vreun fel ca și întreaga conducere a Mișcării, de asasinarea lui I.G.Duca, săvârșită pe cont propriu și cu asumarea întregii răspunderi mistice și juridice de către așa-numiții Nicadori). Participă în același an, ca delegat legionar, la Congresul dreptei europene de la Montreux (Elveția), organizat sub președinție italiană. Aici are o intervenție foarte apreciată cu privire la problema evreiască; ea a răzbătut și în moțiunea finală, votată în unanimitate de participanții din 16 state europene: "Congresul(...)declară că problema evreiască nu trebuie concepută ca o campanie de ură împotriva evreilor, dar, cu toate acestea, considerând că în numeroase țări anumite grupuri evreiești exercită pe față sau în mod ocult o influență dăunătoare intereselor morale și materiale ale Patriei, constituind un fel de Stat în Stat, profitând de toate drepturile, dar refuzând să se conformeze la orice datorii, lucrând totodată la distrugerea civilizației creștine, Congresul denunță acțiunea nefastă a acestor elemente și se angajează a o combate ("Comité d'action pour l'universalité de Rome", Réunion de Montreux, No.16-17, pp.86-87).

Din 1935 Ionel Moța va prelua, până la plecarea sa în Spania, și conducerea efectivă a "Libertății" de la Orăștie. Continuă, de asemenea, să colaboreze regulat la "Cuvântul Studențesc", "Crai-Nou", "România creștină" și alte publicații de dreapta. La 6 decembrie 1935 este numit Comandant al Bunei-Vestiri (cel mai înalt rang legionar). De Căpitan îl leagă o tot mai adâncă și curată frățietate. Pe acesta îl va înștiința mai întâi despre decizia sa de a pleca să lupte în Spania, ceea ce avea să reprezinte încununarea prin jertfă supremă a unei întregi vieți de luptă sub semnul Sfintei Cruci. "Se trage cu mitraliera în obrazul lui Hristos! Se clatină așezarea creștină a lumii! Putem noi să stăm nepăsători? Nu e o mare binefacere sufletească pentru viața viitoare să fi căzut în apărarea lui Hristos?", scrie el în ajunul plecării, într-o epistolă cu valoare testamentară. Și în altă parte explică: "De va cădea Crucea la pământ în Spania, se vor clătina temeliile ei și în România, iar comunismul, dacă va fi biruitor azi acolo, se va năpusti mâine și asupra noastră" *(Înțelesul plecării noastre în Spania,* în "Cuvântul Argeșului", an I, nr.25-27).

Căpitanul se opune inițial, pentru ca apoi, la insistențele lui Moța, să admită plecarea pe un timp limitat. Camaradul Vasile Marin vrea să-i fie alături (poate fără să bănuiască faptul că-i va rămâne alături...în eternitate). Se găsec și alți Comandanți legionari, cu inimi de cruciați, care constituie o echipă de elită, pusă sub înalta conducere a Generalului Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul. La 24 noiembrie 1936 pleacă spre Spania, cu seninătate de martiri, generalul Zizi Cantacuzino (din cauza vârstei - necombatant), Alecu Cantacuzino, *Ionel Moța, Vasile Marin,* Gh.Clime, preotul Ion Dumitrescu-Borșa, Bănică Dobre și Nicolae Totu. Primiți cu onoruri de armata franchistă, ei predau sabia de onoare Generalului Moscardo, apărătorul Alcazarului. La cererea lor, sunt înrolați ca simpli soldați în Bandera 6 Tercio, luptând cu o abnegație și un curaj care i-au uluit pe spanioli. Moța, în special, a săvârșit adevărate minuni de eroism, consemnate în numeroase documente oficiale sau memorialistice. În dimineața zilei de 13 ianuarie 1937 Ionel Moța și Vasile Marin, după ce se ilustraseră la Las Rosas și El Pradillo, cad alături, sub focul hoardelor satanice ale internaționalei comuniste, pe frontul de la Majadahonda.

Ion I.Moța și-a presimțit moartea, dar nu s-a temut de ea. "Omul - le scria el părinților la 1 decembrie 1936 - nu a fost născut pentru a trăi numaidecât un număr anumit de ani, ci pentru a se apropia de Dumnezeu prin faptele vieții sale", căci, cum scrisese tot el, "spiritul de jertfă este esențialul! Avem cu toții la dispoziție cea mai formidabilă dinamită, cel mai irezistibil instrument de luptă, mai puternic decât toate tancurile și mitralierele: este *propria noastră cenușă*!".

(prelucrare actualizată după ***A. VÂNTU***)

IAȚII LUI XX

VASILE MARIN

29 ianuarie 1904-
13 ianuarie 1937

„Pe-al vostru sange jurăm,
Crezul sfant să-l împlinim,
Țării noastre să îi dăm
Totul, ori murim!"

"Clară, lucidă, luminoasă, astfel ne apare nouă astăzi, după săvârșirea ei, viața lui Vasile Marin. Într-adevăr, dacă în generația lui a întrupat cineva luciditatea, inteligența, stăpânirea de sine, voința calmă, ironia mușcătoare, apoi fără îndoială că acela a fost Comandantul legionar Vasile Marin", scria Mihail Polihroniade în 1937.

Rădăcinile lui Vasile Marin erau oltenești (prin tată) și ardelenești (prin mamă), dar el s-a născut și a trăit în București. Școala primară și-a făcut-o în comuna suburbană Grivița. Liceul, început la "Sf. Sava", îl va termina la "Gh.Șincai", în 1923. Încă din liceu citește enorm, arătându-se pasionat de filozofie, literatură, politică. Bun cunoscător al limbii franceze, este atras, în mod deosebit, de gânditorii și scriitorii francezi de dreapta (Maurice Barrés, Charles Maurras, Léon Daudet, Léon Bloy etc.). În micul cenaclu ce se ține acasă la Nicu Carandino, adesea chiar de mai multe ori pe săptămână, va citi, la 19 ani, un eseu despre *Pamfletarii reacționari francezi* (după mărturisirea lui M.Polihroniade, unul dintre vechii săi prieteni). Aici îl cunoaște, printre alții, și pe Mircea Eliade, cu câțiva ani mai tânăr decât el. Din cultura și literatura română se simțea atras mai ales de marii doctrinari ai naționalismului (N.Bălcescu, M.Eminescu, A.C.Popovici, N.Iorga, A.C.Cuza și mai ales N.Paulescu, ilustrul prieten mai vârstnic al generației legionare).

Urmează cursurile Facultății de Drept (obține licența în 1927), fiind ales și președinte al Cercului Studenților Ilfoveni. Ca și Ionel Moța, el devine doctor în drept, tot în 1932, la București însă. Teza sa, *Fascismul*, rămâne până azi o lucrare fundamentală cu privire la doctrina fascistă și la organizarea constituțională a statului corporativ italian. Fascismul corporatist este așezat și judecat în perspectiva istorică a teoriei Statului modern. "*Fascismul* - observa M.Polihroniade în 1937, dar observația este valabilă în continuare - a fost și rămâne până astăzi singura lucrare care înfățișează complet și sistematic publicului românesc statul fascist" (în varianta sa mussoliniană).

După încheierea studiilor universitare Vasile Marin și-a început ilustra carieră de avocat. Se angajează activ și în politică, la început ca secretar al lui Ion Lugojeanu, membru marcant al Partidului Național-Țărănesc. Devenit un an mai târziu subsecretar de Stat, I.Lugojeanu îl face pe Vasile Marin, ale cărui calități nu puteau trece neobservate, șeful său de cabinet. Pe atunci (1919-1930) multă lume credea în misiunea și puterea creatoare a Partidului Național-Țărănesc condus de Iuliu Maniu și Ion Mihalache. Este vremea când și Profesorul Nae Ionescu îi va susține fățiș pe țărăniști, fără să se înregimenteze efectiv (în felul în care-i va susține mai târziu și pe legionari). Ca și Nae Ionescu, Vasile Marin trăiește o mare dezilUzie și în 1931 își dă demisia din postul de șef de cabinet, ca unul ce n-a fost niciodată vânător de funcții (pe cât de mult iubea politica, pe atât de mult ura politicianismul, factor ce a grăbit în mod firesc apropierea lui de Mișcarea Legionară).

Se înscrie în Legiune în 1932, dăruindu-se ei cu trup și suflet. Cam în aceeași perioadă se integra Legiunii și faimosul grup "Axa" (M. Polihroniade, Vladimir Dumitrescu, Vasile Christescu, Ion Victor Vojen, Alexandru Constant etc.), din care făceau parte o serie de vechi prieteni de-ai lui Vasile Marin și căruia el însuși îi va fi colaborator apropiat de prin 1933. "Țara Românească are nevoie în vremurile acestea de oameni tragici și sintetici", scria el în No.5 al revistei "Axa" (unde debutează cu articolul *O singură ideologie: Fapta*). Colaborarea la "Axa" nu se va încheia decât odată cu dispariția revistei (interzisă de cenzura carlistă). Pe acolo a curs însă, după vorba lui Vasile Marin, "Nilul tinereții creatoare".

Activitatea publicistică a lui Vasile Marin (extinsă și în alte publicații: "Cuvântul" lui Nae Ionescu, "Cuvântul studențesc", "Glasul Strămoșesc", "Revista mea" sau "Vestitorii" - foaie scoasă chiar de către el în 1935, dar interzisă și ea de cenzură, după doar patru numere) formează un adevărat catehism politic național. În centrul preocupărilor se așează problema Statului și a elitelor. Imperativul momentului istoric îl reprezintă, în viziunea lui Vasile Marin, trecerea "de la formalismul democratic la naționalismul constructiv".

El a adus imense servicii Legiunii și în postură de avocat, apărându-i strălucit pe camarazii săi în nenumărate procese, ce li se intentau mai ales prin manevrele finanței și presei evreiești (cărora le cedau mulți - prea mulți! - dintre oamenii politici ai țării). Lui Vasile Marin ajunsese să i se spună "avocatul Legiunii". Un mare triumf a fost cel din vara 1933, când a pledat și a biruit la Rădăuți, Caransebeș, Arad, Alba Iulia și Pitești, apărând faimoasa "Echipă a morții" (în frunte cu Sterie Ciumetti și N.Constantinescu, amândoi asasinați mai târziu), despre care, din păcate, mulți mai cred și astăzi că era o formațiune de ucigași, când, de fapt, era o echipă de sacrificiu, hotărâtă să reziste non-violent, *până la moarte*, persecuțiilor strigătoare la cer ale autorităților din plină campanie electorală!

În februarie 1933 Vasile Marin se căsătorește cu o tânără doctoriță, Ana-Maria Ropală (d-na Ana-Maria Marin trăiește încă, credincioasă idealurilor tinereții și memoriei bunului "Vasia", purtându-și vârsta cu neasemuită distincție, undeva în Elveția). Domnia-sa reprezintă, alături de d-na Elena Codreanu (n.Ilinoiu) și de d-na Iridenta Moța, tipuri feminine exemplare, ridicându-se la înălțimea unor soți pe care i-au pierdut atât de devreme, în iureșul unei istorii sângeroase.

Vasile Marin va suferi și el închisori, alături de ceilalți camarazi legionari (în 1933-34). În închisoare se va cimenta și marea lui prietenie cu Ionel Moța. "Marin la închisoare era neschimbat - își amintea același M.Polihroniade. Calm, veșnic tânăr, surâzător, judecând cu obișnuita lui agerime situația, era sigur de victorie"...

La 28 iulie 1935 Căpitanul îl înalță pe Vasile Marin la gradul de Comandant Legionar. În același an, în septembrie, el va prelua conducerea organizației pe județul Ilfov. Tabăra de la Hotarele, organizată de Vasile Marin, devine în scurtă vreme, cum s-a spus, "o adevărată Academie Legionară".

Pe la mijlocul lui noiembrie 1936 Vasile Marin află de inițiativa lui Moța cu privire la plecarea pe frontul spaniol, împotriva conspirației comuniste, anticreștine și antinaționale. El, care nu ceruse niciodată nimic nimănui, se roagă acum de Căpitan să-i îngăduie plecarea alături de Moța și de ceilalți camarazi. Căpitanul se codește (plecau prea mulți oameni-cheie ai Mișcării), invocând lipsa de fonduri. Marin se împrumută de bani (5000 de lei) și vine cu ei la sediul Legiunii: "Vreau să fiu al șaptelea sicriu!", îi spune el Generalului Cantacuzino.

În noiembrie 1936 îi scrie soției: "N-am făcut actul acesta din disperare sau aventură, ci perfect lucid. Era o datorie de onoare care apăsa pe umerii generației noastre. L-am făcut cu același drag ca și când ar fi fost vorba de țara mea".

A plecat împreună cu Moța, au dormit în același pat pe vaporul ce-i ducea spre țărmurile iberice ("Monte Olivia", de pe care vor debarca în Portugalia, urmându-și apoi drumul cu trenul spre inima Spaniei). La Toledo el și Moța vor împărți aceeași cameră. "Între acești doi oameni, atât de deosebiți ca temperament, se închegase o legătură frățească, o legătură care pornea de atunci, de la Jilava, când stătuseră laolaltă cu Sterie Ciumetti, macedoneanul; o legătură care avea să-i ducă îmbrățișați în mormânt". (M.Polihroniade, el însuși ucis în timpul sângeroasei prigoane din 1939, în închisoarea de la Rîmnicu Sărat; să adăugăm că acolo aveau să piară și patru dintre supraviețuitorii echipei din Spania: cei doi răniți pe frontul spaniol: N.Totu și Bănică Dobre, avocatul Alexandru Cantacuzino și inginerul Gh.Clime).

La 8 ianuarie 1937 Căpitanul dă următoarea circulară: "Camarazi legionari din toată țara, vă anunț că din ziua de 18 decembrie cei șapte legionari români...(urmează înșiruirea numelor)...se află pe front, luând parte la luptele cele mai grele. Gestul lor înalță neamul nostru (...).Un preot creștin ortodox merge îmbrăcat în odăjdii să moară întru apărarea Bisericii catolice, culcată la pământ de ura comunistă. Sunt foi românești care se fac că nu înțeleg măreția acestui gest. Șapte tineri, floarea și mândria generației noastre, merg să lupte pentru Hristos, la mii de kilometri de pământul țării(...). Iar voi, legionari din toată România aceasta putredă a politicienilor, să știți că secretul victoriei voastre stă în gestul acestor 7 camarazi: să stăm, la fel cu ei, cu toții gata de moarte, înfruntând uneltirile nenumăraților mișei. Cu ce vor să ne învingă aceștia? Cu ce? Când noi, până la cel din urmă legionar, stăm gata de moarte?".

Iar la 15 ianuarie 1937 legionarii sunt înștiințați, cu inimă zdrobită: "Legionari, Ionel Moța, întemeietor al Mișcării Legionare, președinte de onoare al studențimii române și Vasile Marin, comandant legionar, șeful organizației Capitalei, amândoi după ani de chinuri, lovituri și închisori, îndurate pentru credința în neamul românesc, au adormit pentru totdeauna pe frontul de la Majadahonda, întru apărarea Mântuitorului Iisus Hristos. Vestea sfâșietoare a căzut ca un trăznet peste noi. Ea va cutremura pe orice român adevărat. Am dat lui Dumnezeu pe cei mai buni copii ai Neamului acestuia. Generalul Cantacuzino pleacă mâine să readucă în țară trupurile lor(...). Fie ca Dumnezeu să primească jertfa lor!"

În primăvara lui 1936 Vasile Marin scria (în "Cuvântul Argeșului", an I, nr. 17-20) un articol intitulat *Morții noștri*. Nici nu putea bănui că zece luni mai târziu el însuși avea să intre, mucenicește, în galeria lor ilustră! "Ei sunt - scria el - izvorul de viață eternă pentru sufletele noastre, pentru mințile noastre, pentru faptele noastre. Purtăm cu toții cămașa țesută din firele nevăzute ale jertfei lor..."

Trupurile martirilor Vasile Marin și Ionel Moța vor fi aduse în țară și înhumate în februarie în mausoleul special ridicat în fața Casei Verzi. Toată suflarea românească va vibra dinaintea jertfei lor. Profesorul Simion Mehedinți, care vedea în cei doi martiri pe "urmașii lui Eminescu" întru curăție și credință românească, scria (a se vedea "Cuvântul Studențesc", anul XII, nr.1-4, ianuarie-februarie 1937, pp.36-39): "Moța și Marin, prin jertfa lor de bunăvoie, au dat semnalul unificării sufletești a tuturor Românilor care se mai simt Români. Cu sângele lor românesc ei au vrut să vindece rana înveninată a dezbinărilor din trecut. Aceasta este semnificația *istorică* a jerfei lor".

La 13 ianuarie 1938 (anul "decapitării" generației legionare) va fi înființat, printr-un ordin special, "Corpul Moța-Marin", sub comanda prințului Alexandru Cantacuzino. Volumul antologic al lui Vasile Marin, *Crez de generație* (prefațat de Nae Ionescu și de Corneliu Z.Codreanu), va fi mesajul său testamentar și postum, devenind, alături de *Pentru legionari* și de *Cranii de lemn*, o carte de referință a naționalismului creștin românesc.

(prelucrare actualizată după
M.POLIHRONIADE)

REEDUCAREA DE LA AIUD

Tase Rădulescu termină de citit scrisoarea cu voce tremurândă şi cu lacrămi în ochi. Tăcerea care domnise în timpul lecturii s-a prelungit, accentuându-se parcă. Oamenii, prăbuşiţi în ei înşişi, erau năuciţi de cele auzite. Colonelul Crăciun, după ce, de la înălţimea estradei pe care era cocoţat, a privit triumfător, câteva clipe, peste sala rămasă fără replică, a rupt tăcerea, adresându-ni-se: "Ei, ce ziceţi? Mă adresez, mai ales, celor încăpăţânaţi dintre dumneavoastră, care refuzaţi ***când este evident că nu voi, ci noi am avut dreptate şi că viitorul este de partea noastră, ai obligaţia morală să-i ajuţi să se dezmeticească pentru a se salva. Noi vrem să vă punem pe toţi în libertate, însă nu oricum. Nu putem trimite în mijlocul societăţii indivizi care să ne creeze iarăşi probleme. Vrem, mai întâi, să vă reeducăm, să vă facem să înţelegeţi şi să recunoaşteţi că aţi fost bandiţi şi duşmani înverşunaţi ai poporului şi numai după aceea să vă punem în libertate. Vrem să ieşiţi de aici, dar*** dacă vom accepta să ne reeducăm şi vom dovedi acest lucru prin comportamentul nostru, ne vom elibera.

"În al doilea rând - a continuat el - v-am adus aici ca să auziţi cu urechile dumneavoastră care sunt gândurile şi noile convingeri ale celor ce părăsesc astăzi închisoarea, gânduri şi convingeri pe care le-au dobândit în urma contactului pe care l-au luat, în ultimul timp, cu realităţile din ţară, precum şi în urma unui lucid şi responsabil proces

V. DEMOLAREA IDOLILOR (2)

besmetici şansa ce vi se oferă. Luaţi exemplu de la marele vostru poet, Radu Gyr, care întotdeauna v-a fost exemplu şi îndemn. O să mă întrebaţi, poate, de ce nu vi l-am adus pe el personal aici, să vă spună direct ceea ce v-a transmis prin scrisoare. Nu l-am adus pentru că acum este bolnav şi este internat în spitalul penitenciarului, unde medicii noştri îi acordă o îngrijire deosebită pentru a-l salva. Cred că nu se va prăpădi şi că într-o zi voi putea să vi-l aduc aici, să vă vorbească personal despre noua şi sănătoasa lui orientare". Gyr, însă, nu a fost niciodată adus în faţa noastră. A fost probabil concesia care i s-a făcut atunci când a acceptat să scrie înfamanta scrisoare, căci, sensibil cum era, nu ar fi suportat să dea ochii cu cei al căror idol fusese şi pe care acum îi dezamăgise.

După acest scurt discurs al Colonelului Crăciun, scrisoarea a fost dată, la indicaţia lui, să circule din mână în mână, pentru ca fiecare să se convingă de autenticitatea ei. Oamenii o luau, o cercetau, întorcând-o şi pe o parte şi pe alta, dar nu le venea, parcă, să creadă. Când scrisoarea ajunse la cel care îl înfruntase pe Colonelul Crăciun după recitarea poeziei, acesta o trecu mai departe, fără să se uite la ea măcar. De data aceasta Crăciun nu a mai răbdat şi, deşi îl ştia pe respectivul colţos, l-a apostrofat: ***"Ce bă, tu nu vrei să te convingi de autenticitatea scrisorii?"***. Răspunsul veni prompt: ***"Nu, nu mă interesează! S-ar putea ca scrisoarea să fie autentică, dar nu înţeleg de ce ţineţi neapărat să mă convingeţi pe mine de acest lucru. Aceasta nu este problema mea, ci este problema lui Gyr, pentru că, domnule colonel, aici fiecare moare singur. Astăzi a căzut Gyr, mâine vor cădea alţii şi s-ar putea ca într-o bună zi să cedez şi eu. Tentat de promisiuni sau nemaiputând suporta tratamentul pe care mi-l veţi aplica, s-ar putea să scriu şi eu o astfel de scrisoare. De se va întâmpla aşa, să ştiţi că nu voi fi sincer. Nu eu cel normal voi face acest lucru, ci îl va face ticălosul sau nevolnicul din mine. Revenind la Gyr, nu ştiu ce metode aţi întrebuinţat ca să-l convingeţi să iscălească o astfel de scrisoare, dar sunt sigur că nu pentru un blid de linte şi-a ucis el visul. Noi ştim că Gyr a fost şi este şi acum, după cum singur aţi recunoscut, foarte bolnav. Şi mai ştim că dumneavoastră, cu umanitarismul care vă caracterizează, aţi refuzat până acum, pentru a-l forţa să cedeze, să-i acordaţi asistenţă medicală. Dar nu numai teama de moarte l-a determinat să se încovoaie. Aţi mai avut dumneavoastră la îndemână şi alt argument pentru a-l determina să cedeze"***...

Colonelul Crăciun era vădit furios, pentru că neprevăzuta intervenţie putea diminua efectul pe care el sconta să-l aibă asupra deţinuţilor această punere în scenă. Nu i-a replicat însă nimic temerarului vorbitor, dar s-a aplecat şi i-a şoptit ceva la ureche ofiţerului politic din imediata lui apropiere. Şi chiar în aceeaşi zi, după terminarea circului la care am fost obligaţi să asistăm, cel care îndrăznise să încurce socotelile lui Crăciun a fost luat din Celular şi izolat în Zarcă.

Într-adevăr, respectivul deţinut, al cărui nume nu-l mai reţin şi pe care nu l-am mai întâlnit niciodată, avea dreptate. Poetul închisorilor, Radu Demetrescu-Gyr, nu a renunţat la vis doar de frica morţii, doar pentru a obţine asistenţă medicală, ci reeducatorii au recurs, pentru a-i înfrânge rezistenţa, la o metodă mult mai eficientă. Speculându-i sensibilitatea, i-au creat o gravă problemă de conştiinţă. ***"Eşti răspunzător de nenorocirea a sute şi mii de oameni"***, i s-a spus. ***"Tu ai scris versurile la* Sfântă tinereţe legionară *şi la alte cântece şi marşuri legionare, care au fanatizat generaţii întregi de tineri, determinându-i să se înregimenteze în mişcarea voastră criminală. În închisoare, cu versurile tale, le-ai întreţinut fanatismul şi ura împotriva regimului şi a clasei muncitoare, făcându-i să se creadă aleşi pentru <<sfânta jertfă>> care să asigure biruinţa legionară. Acum, nu cu capul sus, ci cu el plecat, nu cu aură de eroi, ci învinşi şi compromişi, pentru a nu mai putea complota împotriva regimului"***.

Cineva care a stat într-o celulă vecină cu celula lui Gyr, în perioada când asupra acestuia se făceau presiuni pentru a semna scrisoarea cu pricina, ne relata că, zile şi nopţi de-a rândul, poetul s-a frământat şi zbuciumat sufleteşte, trăind, din motivele arătate mai sus, o cumplită criză de conştiinţă. El era perfect conştient de influenţa pe care o avea asupra unora dintre deţinuţi, precum şi de faptul că mulţi dintre aceştia îi vor urma exemplul. Dacă era adevărat că de aceasta depindea eliberarea multora dintre ei, avea el oare dreptul să nu le ofere această şansă? În cele din urmă, omenescul din el a învins, determinându-l să capituleze şi să semneze scrisoarea, care a avut, aşa cum am amintit deja, un efect dezastruos asupra multora dintre deţinuţi. Dar cine l-ar putea judeca? Nimeni. Mai ales nimeni dintre cei care nu au trecut prin ce a trecut el şi nu au trăit experienţele pe care le-a trăit el.

☭

Cu Gyr, acţiunea de demolare a idolilor de-abia începea. Ea va continua în tot cursul anului 1962 cu demolarea unor personalităţi mai puţin importante şi va culmina cu spectacolul de neuitat din noaptea rămasă de pomină de la începutul lui ianuarie 1963. Atunci, într-o seară, după ora 20, pe când aşteptam stingerea (care se dădea la ora 22), pe coridoare a început o mişcare neobişnuită pentru ora aceea. Se deschideau şi se închideau uşi şi se auzea dându-se ordine scurte şi şoptite. Nedumerirea noastră era cu atât mai mare, cu cât se ştia că după ora închiderii (ora 17) pe Celular nu se mai făceau mişcări decât în cazuri cu totul excepţionale, iar când se făceau, se făceau cu cea mai mare discreţie. Când, în sfârşit, s-a deschis şi uşa celulei mele, gardianul mi-a ordonat scurt: ***"Repede echiparea şi la Club!"***. Am rămas o clipă nedumerit şi oarecum neliniştit. Ce se putuse întâmpla de eram scoşi la Club (noi, care nu frecventam Clubul!) la o oră atât de târzie? Nu am avut timp să găsesc o explicaţie, căci, zorit de gardian, am coborât scările împreună cu ceilalţi deţinuţi şi, încolonaţi, am ieşit din Celular. Afară viscolea şi era un ger cumplit. Am trăit atunci o senzaţie ciudată. De ani de zile nu mai păşisem prin zăpadă şi faţa nu-mi mai fusese şfichiuită de vânt. Această senzaţie a fost însă de scurtă durată, căci, zoriţi de la spate, am ajuns repede la intrarea în Club. Aici am avut o nouă surpriză. Mai bine de jumătate din sală era deja ocupată de oameni îmbrăcaţi civil, care şedeau liniştiţi în bănci. Toţi erau proaspăt bărbieriţi şi toţi erau stăpâniţi de o nefirească seriozitate. Am înţeles imediat că era vorba de un lot de deţinuţi pregătiţi pentru eliberare. Gardienii ne îndemnau să ne ocupăm locurile, dar mulţi dintre noi au rămas în picioare, sala fiind arhiplină. Curând şi-a făcut apariţia şi colonelul Crăciun, însoţit, ca de obicei, de statul lui major. De data aceasta afişa o mină mai gravă ca de obicei, fiind parcă pătruns de importanţa misiunii pe care o avea de îndeplinit, ca **"reprezentant al guvernului"**, după cum el însuşi a declarat la începutul alocuţiunii pe care ne-a ţinut-o (şi care de data aceasta a fost şi scurtă şi sobră). Înainte de a intra în fondul problemei, a mai ţinut să ne amintească despre prezenţa în sală a unor persoane oficiale importante, din afara închisorii: primul procuror al regiunii Cluj, primul secretar de partid al aceleiaşi regiuni, secretarul de partid al raionului Aiud şi alţi câţiva trepăduşi mai mărunţei.

După cum am amintit deja, discursul pe care ni l-a ţinut Crăciun în acea seară a fost scurt şi concis. Printre altele, el ne-a spus că am fost aduşi acolo să fim martori la eliberarea celui de al doilea lot de deţinuţi politici (primul se eliberase, după spusele lui, cu o seară înainte), pentru ca, în felul acesta, să ne convingem că nu am fost minţiţi atunci când ni s-a spus că, ***de conştiinţă. Faceţi ca ei şi vă veţi elibera şi dumneavoastră! Eu nu vă promit nimic, dar dacă vă veţi schimba concepţiile şi atitudinea faţă de regim şi de clasa muncitoare, fiţi siguri că nu veţi regreta"***.

După ce Crăciun şi-a terminat discursul, a dat cuvântul celor care fuseseră aleşi special pentru a face acest lucru. Aceştia, în număr de şase, erau aşezaţi la o masă plasată în imediata apropiere a estradei pe care erau cocoţate oficialităţile. Dintre ei, eu nu cunoşteam decât pe Gheorghe Parpalac, despre care auzisem că a fost unul dintre cei mai agresivi şi înverşunaţi şefi de reeducare. După cum aveam să aflu pe măsură ce Crăciun le dădea cuvântul, ceilalţi erau: Victor Biriş, fost Secretar General al Ministerului de Interne, Victor Vojen, fost ministru al României la Roma, preotul Ion Dumitrescu-Borşa, cel care a făcut parte din echipa legionarilor care au luptat în Spania, părintele Dumitru Stăniloae şi încă unul, al cărui nume nu mi-l mai amintesc.

După cum se poate observa, toţi cei aleşi de Crăciun să-şi facă în faţa noastră **"autodemascarea"** (numită eufemistic "autoprezentare") erau personalităţi de frunte ale Mişcării Legionare, iar unii dintre ei, prin verticalitatea şi integritatea lor morală, precum şi prin viaţa spirituală pe care o duseseră până atunci, fuseseră adevărate exemple de urmat pentru ceilalţi deţinuţi. Din acest punct de vedere (al integrităţii morale şi al trăirii spirituale), figura cea mai proeminentă, devenită aproape legendă, era fără îndoială cea a lui Victor Biriş. Iată de ce căderea lui a zguduit, ca un seism de maximă magnitudine, conştiinţele celor ce l-au ascultat atunci, în acea noapte numită de unul dintre noi **"noaptea ucigătorilor de vise"**.

Autodemascările celor care au luat atunci cuvântul au urmat toate acelaşi tipic, pe care-l cunoşteam din scrisoarea lui Gyr citită cu câteva luni în urmă. Mai întâi, veştejirea fără menajamente, în cuvinte cât mai dure şi cât mai pline de venin, a trecutului şi lepădarea, ca de necuratul, de acest trecut. Apoi, osanalele de rigoare ridicate regimului şi statului comunist şi, în sfârşit, angajamentul rostit solemn ca un jurământ.

Deşi rostite după un anumit tipic şi obligate toate să se încadreze în baremul impus de reeducatori, aceste luări de cuvânt au fost totuşi, pentru un observator atent, foarte diferite unele de altele. Oricât s-ar fi străduit să pară degajaţi şi convingători, unii dintre vorbitori nu şi-au putut ascunde, totuşi, zbuciumul sufletesc şi imensa tragedie pe care o trăiau. Biriş, de exemplu, şi-a citit discursul fără să ridice ochii din hârtiile pe care le avea în mână, cu o intonaţie monotonă, care, aparent, nu spunea nimic altceva decât spuneau cuvintele. Dacă făceai însă abstracţie de înţelesul cuvintelor şi pătrundeai dincolo de ele, aveai impresia că asculţi un psalm de căinţă, o rugăciune a unui păcătos care se roagă pentru iertare... De altfel, Victor Biriş nu a putut supravieţui mult acestei cumplite prăbuşiri. Ieşit afară, **"în libertate"**, nemaiputând suporta mustrările de conştiinţă, s-a sinucis. Unii spun că ar fi fost asasinat de Securitate. Oricum, moartea lui este strâns legată de ceea ce s-a întâmplat în acea noapte la Aiud.

Alţii, însă, au fost atât de vehemenţi, atât de înverşunaţi în a ponegri trecutul - pe al lor şi pe al altora - încât, ascultându-i, nu puteai să nu te înfiori. Unii erau atât de încrâncenaţi şi puneau atâta ură în rechizitoriul pe care şi-l făceau lor înşişi şi altora - morţi sau vii - altădată dragi sufletului lor, încât, **ca om**, nu puteai să nu simţi o mare jenă pentru **condiţia umană**. Există, fără îndoială, o voluptate a prăbuşirilor.

(va urma)

Demostene ANDRONESCU

SLABICIUNEA PUTERII

Puțini, cred eu, sunt suspicioși din fire. Cei mai mulți oameni devin bănuitori cu timpul, după ce un șir de experiențe dezamăgitoare i-au făcut să ajungă la concluzia că nu poți avea încredere în nimic și în nimeni. Și, ce poate fi mai păgubitor decât pierderea încrederii? Lunga perioadă de stăpânire comunistă, când injustiția era omniprezentă și atotputernică, când la fiecare pas întâlneai cazuri cutremurătoare de nedreptate și necinste, a deformat sufletele trăitorilor în acele blestemate timpuri. Bine ar fi fost ca nedreptatea suportată să nu afecteze atât de profund, să nu strivească ființa interioară. Omul, după oricâte, amare, experiențe, să rămână cu sufletul întreg, neîntinat. Dar nu e posibil, legea slăbiciunii omenești nu îngăduie. Răul din afară se strecoară și, de cele mai multe ori, copleșește dinăuntrul. Când n-a reușit să acopere, să murdărească total, lasă răni. Cel ce și-a păstrat nepătat un colț de suflet, rămâne vulnerabil, sensibil (până la durere) la incertitudini, la îndoieli. Și când reușește să se învingă pe el și să nu răspundă celui ce l-a agresat, tot nu scapă de întrebări sâcâitoare ca: "Oare îngăduința ce-am arătat-o nu este o scuză, un eufemism pentru lașitate?" Cum să rămâi drept-stătător în credință după atâta amarnică îndoială?

S-au scurs patru ani de când peste o mie de oameni au fost uciși, în decembrie 1989. S-au acumulat mărturii cu miile în sute de dosare. Avem organe de anchetă, de procuratură, de justiție și nici un criminal condamnat. Ucigașii de tineri, de copii, se plimbă liberi, sfidând societatea și sfințenia dreptății. E firesc deci ca până și cei mai îngăduitori dintre oameni să devină bănuitori, să vadă în șirul de victime nu cazuri izolate, ci o mână "mafiotă", o "politică". Prin neputința justiției, probată prin proliferarea, în destrăbălare, a corupției, prin sfidarea publică a oricărei morale, nu se urmărește oare destrămarea întregii societăți românești? Și dacă-i așa, în ce scop? Ce grup sau categorie socială poate să aibă un astfel de interes? Sau o astfel de nebunie? Să fie comuniștii care, după ce, pe o bună parte a lumii, în mai mult de o jumătate de veac, au înșelat, mutilat, asasinat, prădat după bunul plac, văzându-se aspirați de necruțătorul sorb al istoriei, cu tot efortul lor disperat de a se menține, să urmărească acum antrenarea în genună a lumii întregi? După patru ani de întrebări fără răspuns un scop măcar pare atins: ne îndoim de tot și de toate. Și astfel ne cufundăm, tot mai mult, în lumea fărăcredinței. Încăpător, abîsul ne primește.

De la început am avut serioase îndoieli privind posibilitatea unor alegeri corecte, ținute sub comuniști, oricare ar fi fost firma sub care-și ascundeau identitatea. Aveam 17 ani, în 1946, și-mi amintesc bine cum s-a desfășurat acel scrutin, primele "alegeri libere". Fiecare a putut să voteze cum a vrut, dar accesul la despuierea urnelor, respectiv la consemnarea rezultatelor, l-au avut numai reprezentanții guvernului, care erau ai Moscovei. "Nu contează cine și cum votează, contează cine numără voturile", ar fi spus marele Stalin. Indicația s-a dovedit prețioasă, că și acolo unde alianța comunistă, Frontul Național Democrat, nu a avut nici măcar un vot, tot a ieșit pe primul loc, cu minimum 96 de procente!

Cunoscând toate acestea, dintru-nceput, adică de la alegerile din mai 1990, mi s-a părut de-a dreptul absurdă, sinucigașă, acceptarea de către opoziție a prevederii din legea electorală care stabilea că posturile de președinți și vicepreședinți ai circumscripțiilor, secțiilor, birourilor electorale să fie ocupate de juriști, când, se știa prea bine că aceștia, exercitându-și profesia, judecând, unii zeci de ani, după legi scelerate, fiind obligați să se supună "indicațiilor" venite de la partid, adică să accepte, zilnic, imixtiunea puterii în actul de justiție, erau de fapt cea mai compromisă categorie profesională, cea mai improprie, inaptă să dețină poziția de arbitru, după ce fusese, ani la rând, "brațul răzbunător al partidului", instrument al luptei de clasă. Obediența întregului aparat juridic, de la președintele Tribunalului Suprem și până la ultimul aprod, față de "șefi", începând cu stupizii conducători ai partidului și până la ucigașii de profesie ai aparatului represiv, era notorie. Era de-a dreptul ridicol să li se încredințeze acestor oameni misiunea de-a arbitra, de a veghea la desfășurarea corectă a alegerilor, când se știa, nu puteau fi altfel decât viciați până-n măduva oaselor de îndelunga practică a nedreptății. Cum a putut să accepte opoziția anticomunistă o astfel de lege electorală? Nu trebuia să fii jurist, nici măcar știutor de carte, ca să-ți dai seama că aici ceva nu e în ordine. Până și ultimul cioban, cel mai desprins de lume și politică, știe ce se întâmplă dacă pui lupul să păzească stâna. Reinstalarea în fotolii a vechii nomenclaturi, ca și perpetuarea stării de decădere a țării, e consecința acestei prime greșeli; unii îi spun orbire, alții conivență la trădarea interesului național.

Sigur, cumpănindu-le pe toate, alăturându-mă lașitații generale, am stat de-o parte, ca să observ.

*

Bănuielile mele inițiale, pe măsură ce confruntările electorale veneau și treceau, au început să devină certitudini. Secretul spectaculoaselor rezultate obținute, la urne, de către domnul Iliescu a început să-mi pară cât se poate de limpede, era aplicarea locală a formulei celebrului tătuc de la Kremlin și consta din "aranjarea" "prin părțile esențiale" a rezultatelor. La majoritatea secțiilor de votare, cei ce ar fi trebuit să vegheze, din partea opoziției, erau oameni cu activitate în PCR sau foști "ciripitori" ai Securității, și unii și alții transformați peste noapte, înscriși în partidele de opoziție pe care le reprezentau la alegeri. Având pe președintele și vicepreședintele biroului electoral "juriști", numiți, iar pe ceilalți membrii tot "băieți de-ai noștri", nu e nici o mirare cum de rezultatele erau exact cele prevăzute de București.

Pentru ca să am confirmarea celor văzute stând doar pe margine, la ultimele alegeri parlamentare și prezidențiale, ținute în septembrie 1992, am cerut să fac și eu parte din biroul electoral al unei secții de votare, să pot astfel vedea, direct, cum se desfășoară scrutinul. Mi-am exprimat dorința să fiu repartizat la una din secțiile orașului nostru, unde, la alegerile anterioare, proguvernamentalii obținuseră rezultate din cele mai bune. Cererea mi-a fost satisfăcută și astfel am ajuns delegat, din partea Convenției Democratice, la Secția de votare nr.98, prima în ordine numerică din Mediaș, având-și sediul la Clubul Tineretului, în plin centrul orașului, acolo unde locuiesc un număr mare de foști nomenclaturiști locali, respectiv unde densitatea simpatiilor proguvernamentale era deosebit de mare.

Mi-am luat rolul în serios. Am citit atent legea electorală, am subliniat părțile ce se cereau reținute și cu ea sub braț, m-am prezentat la datorie, exact la ora prevăzută de lege. Am fost primul sosit. Au venit apoi președintele și ceilalți membri. Am constatat că toți erau cunoștințe vechi; participeseră, în aceeași formație, le confruntările electorale anterioare. Ba, mai târziu, din povestirile lor, am desprins că se cunoșteau și de la alte "acțiuni" ale defunctului PCR. Numai eu eram nou. Dar nu numai din acestă cauză, sau pentru că pretindeam să aplicăm riguros litera legii, eram privit cu suspiciune. Eram, evident, un "corp străin", cu toate că se făceau eforturi, de ambele părți, ca lucrul să nu fie prea vizibil. După îndeplinirea tuturor celor prevăzute de lege, la ora acolo indicată, am deschis secția de vot, și totul a decurs corect, fără cel mai mic incident.

Pe măsură ce scrutinul se desfășura, membrii biroului electoral ieșeau, pe rând, la o cafea, la o țigară, mergeau la masă sau numai să facă puțină mișcare, numai eu nu mă dădeam dus de acolo. E drept că m-au invitat și pe mine, de mai multe ori, dar, politicos, i-am refuzat. Toți, și "oamenii guvernului" și cei ce, chipurile, reprezentau opoziția, erau vizibil deranjați de neclintirea mea. Mă făceam că nu observ, că nu înțeleg micile lor ironii și rămâneam pe loc, atent la orice mișcare. Trebuie să spun că mă pregătisem, adică nu am mâncat nici băut nimic, din după-amiaza zilei precedente, îmi făcusem de dimineață toate treburile la toaletă, așa că nu mai aveam de ce să ies. În ce privește foamea, setea, oboseala din nemișcare, atenția încordată ore în șir, erau lucruri prea îndelung exersate în anii de temniță. În aceste condiții, supravegherea unei urne era, pentru mine, mai mult decât ușoară, devenea distractiv, văzând reacția colegilor care nu mai înțelegeau nimic și se enervau, plecau să mai ia o gură de ceva, să mai prindă putere. În funcție de temperament și poate, ce pot să știu, de misiunea ce-o aveau și pe care nu și-o puteau îndeplini, din cauză că nu mă duceam de acolo, cei din biroul electoral se manifestau, față de mine, destul de diferit. Unii încercau o timidă apropiere, cei temători, în ochii lor se putea citi întrebarea: "Pe cine o fi având ăsta, în spate?". Ceilalți încercau să pară degajați, se angajau în discuții, emițând judecăți contradictorii, urmărind să mă atragă în dispută. Preferam să păstrez tăcerea. Din când în când le atrăgeam atenția că nu e admisă nici o propagandă electorală în incinta localului de vot.

A venit ora închiderii, am încuiat ușa, dar n-am trecut la despuierea urnei până nu am terminat toate operațiile ce se cereau a fi făcute în prealabil: anularea buletinelor rămase nefolosite, strângerea, numărarea și închiderea sub sigiliu a ștampilelor cu "votat", pregătirea deschiderii urnei de față cu toți membrii biroului electoral al secției. Se făceau propuneri. Majoritatea erau de părere să facem mai multe grupe de numărat, "să meargă mai repede". M-am opus cu vehemență. Era contrar legii: fiecare buletin trebuia văzut de toată lumea. "Dar, ne-apucă dimineața!". Am rămas neclintit și n-au avut încotro. Președintele desfăcea buletinele și, cel văzut, era pus la grămada opțiunii respective. Nimic echivoc, nici o pripeală. E drept că s-a făcut ora șapte dimineața, a zilei următoare, când scriam procesele-verbale, dar totul a fost fără incident, cu respectarea strictă a legii. Rezultatele? Dezamăgitoare pentru guvern și președinte. Reprezentanta partidului de guvernământ (FDSN), văzând situația, a plecat furioasă, fără să mai semneze procesul-verbal, trântind ușa. Avea și de ce: FDSN obținuse doar 7,2% din voturi, față de cele 35,2 procente ale Convenției Democratice. În competiția pentru președinție, domnul Iliescu, nici în primul, nici apoi în al doilea tur de scrutin, n-a reușit să obțină jumătate măcar din numărul de voturi acordate lui Emil Constantinescu. Și totuși e președinte...

Sigur că experiența făcută de mine, la o singură secție de votare, poate fi considerată ca nesemnificativă. Se putea, din întâmplare, într-un anume loc, guvernul să-și fi pierdut, brusc, simpatizanții. Dar tot acolo să se înregistreze și un număr surprinzător de mic de buletine anulate, un număr, de asemenea, foarte redus de oameni care au votat fiind în deplasare, în totală contradicție cu ce s-a întâmplat pe ansamblul țării? Să admitem că totul a fost datorat coincidenței, unei singulare întâmplări, dar tocmai la o secție de vot unde urna a fost cu strășnicie păzită?

După un an și ceva de la consumarea evenimentelor, faptele relatate n-ar mai avea nici o relevanță, n-ar mai prezenta nici un interes, dacă unele voci nu s-ar face auzite pronunțând cuvintele: "noi alegeri", iar altele, mai pițigăiate, că vin de sus, n-ar scanda în cor: "reconciliere"! Dar cine cu cine? Hoții cu vardiștii? "Să fim serioși, domnilor !". Sunt primele cuvinte pe care, se spune, le-ar fi pronunțat măgarul, când a ajuns deputat în parlamentul britanic; se referea la "drepturile omului".

Constantin IORGULESCU

CURS ELEMENTAR DE RELIGIE CREȘTINĂ (XXVII)

8. Creația (III). OMUL - SINTEZĂ A CREAȚIEI

Creația lumii văzute a culminat în "ziua" a șasea cu facerea omului (1, 26-29; a se vedea și 2, 18-23). Acesta a fost conceput de Dumnezeu ca un fel de *sinteză a întregii creații*, reunind în sine văzutul și nevăzutul, naturalul și supranaturalul, prin materialitatea trupului și prin imaterialitatea duhului, ceea ce-i conferă unicitatea și complexitatea existențială. Prin spirit se apropie de îngeri, în vreme ce prin trup se apropie de creaturile pământești; el se constituie astfel în punctul de întretăiere al celor două lumi, ca o icoană totalizatoare a Creației. *Mărturisirea Ortodoxă* (1, XVIII; ed.cit.p.36) ne învață: "Iar apoi l-a făcut Dumnezeu pe om, îndoită alcătuire, din *suflet* - nematerial și înzestrat cu judecată - și din *trup* material, ca să se cunoască din aceasta că El Însuși este Făcătorul celor două lumi, al celei materiale și al celei imateriale. Iar din această pricină omul se numește și lume mică (*microcosm* - n.n.), fiindcă poartă în sine chipul lumii celei mari (al *macrocosmului* - n.n.)". Cu omul Creația se încheie, căpătându-și sensul ei ultim. "Căci creațiunea nu e întreagă până ce Dumnezeu nu-i descoperă sensul ei în om. Omul apare numai la sfârșit, pentru că el are nevoie de toate cele anterioare, iar toate cele anterioare nu-și găsesc sensul decât în om. Apariția succesivă a celorlalți oameni din primul om nu mai e o creație asemeni celei dintru început, căci se rămâne pe același plan ontologic" (D.Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, ed.cit., vol.1, p.333).

În ceea ce privește *structura* ființei umane, în gândirea creștină s-au vehiculat atât concepția *trihotomiei trup-suflet-spirit* (*soma-psyché-nous*), cât și cea a *dihotomiei trup-suflet* (conform căreia spiritul nu este altceva decât sufletul, ci doar *o funcție superioară* a acestuia). În Ortodoxie e predominantă concepția *dublei naturi* a omului, așa cum se vede și din textul mai înainte citat al *Mărturisirii ortodoxe*. Această dublă natură reiese atât din referatul biblic despre Creație (FACEREA, 2, 7:"Atunci, luând Domnul Dumnezeu *țărână din pământ*, l-a făcut pe om și a suflat în fața lui *suflare de viață*, încât s-a făcut omul ființă vie"), cât și din alte locuri ale Sfintei Scripturi (ECLESIASTUL, 12, 7:"Și ca *pulberea* să se întoarcă în pământ, cum a fost, iar *sufletul* să se întoarcă la Dumnezeu, care l-a dat"; sau MATEI, 10, 28:"Nu vă temeți de cei ce ucid *trupul*, iar *sufletul* nu pot să-l ucidă"...). În ceea ce privește unele locuri evanghelice, mai ales paulinice, care pot legitima și concepția trihotomică (I TESALONICENI, 5, 23; EVREI, 4, 12 etc.), s-a opinat că "prin acestea nu se înțeleg două principii deosebite, ci numai două funcțiuni sau puteri ale uneia și aceleiași naturi spirituale a omului, anume puterea (funcțiunea) vieții organice și puterea (funcțiunea) vieții spirituale" (&&&*Teol.dogm. și simb.*, vol.I, p.508). Iar opoziția dintre "omul psihic și trupesc" și "omul duhovnicesc", formulată de Sf.Apostol Pavel (I CORINTENI, 2, 14-15), "nu-i ființială, ci *morală*; ea nu se bazează adică pe existența unor principii în componența spirituală a omului, ci pe *viața deosebită a aceluiași principiu spiritual*, adică a sufletului" (idem, p.509; subl.n.). De altfel Sf.Apostol Pavel însuși afirmă cu tărie, în alte locuri, natura dublă a ființei omenești (a se vedea, de pildă, I CORINTENI, 5, 3-5 sau 7, 34). Totuși concepția întreitei alcătuiri, permițând și paralelismul ispititor cu întreita dumnezeire (în virtutea "chipului și asemănării"), pare să-și facă din nou loc la teologii ortodocși mai recenți. Așa cum observa însă și Vl.Lossky, deosebirile dintre dihotomiști și trihotomiști se reduc în general la terminologie...

Cu privire la *modul* creației omului, e lesne de observat că acesta a fost adus la existență nu doar prin verbul divin, asemenea celorlalte creaturi, ci printr-un *act deosebit*, printr-o specială grijă a lui Dumnezeu, care l-a făcut pe om "luând țărână din pământ", cu "mâinile" Sale (după interpretarea dezantropomorfizantă a Sf.Irineu, prin cele

TEOLOGIA MISTICĂ și DOGMATICĂ

două "mâini" ale lui Dumnezeu-Tatăl ar trebui să înțelegem pe Fiul și pe Sf.Duh; oricum, avem de-a face cu o exprimare metaforică și cu un sens simbolic). Pe de altă parte, omul, "ca ființă reală <<vie>>, vine în mod esențial la existență prin suflarea lui Dumnezeu în nările lui. Prin faptul că omul e creat nu numai din țărână, ci și prin suflarea lui Dumnezeu în trupul făcut din această țărână, se face vădit că el are o poziție specială nu numai față de natura din care a fost luat trupul lui, ci și în raport cu Dumnezeu... Omul va urca, prin această relație specială cu Dumnezeu, la viața viitoare și cu suflet și cu trup" (D.Stăniloae, op.cit., p.389).

Suflarea dumnezeiască insuflată lui Adam nu a fost, cum cugetau unii eretici din vechime, vreo părticică de *ființă* dumnezeiască, deoarece Dumnezeu nu se divide, nici nu se amestecă ființial cu natura creată; sufletul omului este *de la* Dumnezeu, dar nu este *din* Dumnezeu (de aceea concepția indiană a identității dintre *Atman* și *Brahman*, adică dintre Eul uman și Principiul divin impersonal, este profund anticreștină, căci duce la confuzia între Făcător și Făptură, pe care o semnalează Sf.Apostol Pavel în ROMANI, 1, 23-25). Prin trup omul ar fi doar "ceva", în vreme ce prin suflet el este și "cineva", adică o entitate nu doar individuală, ci și *personală* (pentru acest *mister al persoanei* a se vedea, între altele, și cartea Părintelui D.Stăniloae, *Iisus Hristos sau Restaurarea omului*, reeditată de curând la Editura "Paideia" din București). De aici și valoarea inestimabilă a omului în ordinea creației divine, asupra căreia i s-a dat stăpânire dintru început: "Și a zis Dumnezeu: Să facem om după chipul și după asemănarea noastră, ca să stăpânească peștii mării, păsările cerului, animalele și toate vietățile ce se târăsc pe pământ și tot pământul!" (FACEREA, 1, 26).

Învățătura dogmatică ne previne că nu trebuie să ne închipuim, luând cuvintele prin spirit s-ar putea înțelege, în mod greșit, o entitate care n-are nici o calificare ce s-ar datora coexistenței cu trupul. De aceea, pentru învățătura creștină, spiritul nu este în om o entitate deosebită principial de suflet, ci o funcție superioară a sufletului" (p.380; a se vedea și discuția noastră anterioară).

Separată este însă antropogeneza după sex. Biblia ne dezvăluie că Adam a fost creat mai întâi, Eva fiind creată *după*, *din* și *pentru* bărbat (întrucât "nu e bine să fie omul singur"). "Atunci a adus Domnul Dumnezeu asupra lui Adam somn greu; și dacă a adormit, a luat una din coastele lui și a plinit locul ei cu carne. Iar coasta luată din Adam a făcut-o Domnul Dumnezeu femeie și a adus-o la Adam (FACEREA, 2, 21-22; în limba ebraică, cuvântul "femeie", *ișa*, derivă din cuvântul "bărbat", *iș*). Nu este locul să prezentăm și să discutăm aici diferitele interpretări neteologice care s-au putut da acestui text biblic. Aflându-ne în fața unei tainice rânduieli dumnezeiești, dificile înțelegerii și limbajului nostru, riscul de a ne pierde în ipoteze năstrușnice, străine orizontului creștin (cum ar fi aceea a *androginiei* inițiale a lui Adam), e mare. Înainte de a schița cadrul creștin al problemei, să mai menționăm că despre creația primei perechi de oameni textul *Facerii* ne mai informează lapidar și în alt loc (1, 27):"Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie". Textul rămâne obscur în privința raportului dintre "chipul" lui Dumnezeu și dualitatea bărbat-femeie. Hristos, referindu-se numai la această dualitate, va spune mai târziu:"Dar de la începutul făpturii bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa. Și vor fi amândoi un trup; așa că nu numai sunt doi, ci un trup" (MARCU, 10, 6-8). Există o taină mai presus de minte care unește cele două sexe, mistic și ontologic (ființial), dar fără a le confunda. Sf.Pavel atrage într-un loc atenția asupra "întâietății" bărbatului (I CORINTENI, 8-9:"Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat. Și pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat"), ceea ce nu înseamnă neapărat subestimarea femeii, ci doar așezarea ei la locul cuvenit în ordinea reală (dumnezeiască) a existenței. De altfel, Apostolul însuși continuă zicând:"totuși nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul. Căci precum femeia este *din* bărbat, așa și bărbatul este *prin* femeie și toate sunt *de la* Dumnezeu" (11-12). Chiar și vechea Scriptură ne spune că femeia a fost dată bărbatului spre a-i fi un ajutor *asemenea* lui (a se vedea FACEREA, 2, 18 și urm.). Despre originea femeii din bărbat și despre relația lor tainică, iată cum se pronunță îndrăznețul teolog rus Vl.Lossky: "Părinții Bisericii asemuiesc purcederea Duhului Sfânt cu ceea ce unii dintre ei numesc <<purcederea>> Evei, deosebită de Adam și totuși de aceeași natură cu el; astfel, prin unitatea naturii și pluralitatea persoanelor, ni se dezvăluie tainele Noului Testament. După cum Duhul nu este inferior Celui din Care El purcede, tot așa nici femeia nu este inferioară bărbatului; căci iubirea cere egalitate și numai iubirea a dorit această polarizare primordială, izvor al întregii diversități a speciei umane" (*Introducere în teologia ortodoxă*, Editura Enciclopedică, București, 1993, p.94). Cât despre alipirea tainică pomenită mai sus, asemănată cu relația mistică dintre Hristos și Biserica Lui ("Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este capul Bisericii..."), Sf.Apostol Pavel se rostește cu înfiorare:"Taina aceasta mare este" (EFESENI, 5, 32; a se vedea pasajul întreg, de la versetul 22 până la versetul 33). Supunerea la care toți femeia este chemată în raport cu bărbatul (idem, 22-23) e doar un reflex al structurii ierarhice a existenței creștine, al acelei "armonii ierarhice" rânduite de înțelepciunea dumnezeiască (Fiul Însuși face voia Tatălui, fără a-i fi inferior prin aceasta; tot așa omul, ca făptură, Îi slujește lui Dumnezeu, ca Făcător, dar prin aceasta el nu se înjosește, ci se înalță; femeia se supune bărbatului, spre a se împlini prin el; copiii ascultă de părinți spre propriul lor bine, fără a se înrobi acestora ș.a.m.d.). Din păcate, omul modern, uitând de Dumnezeu și îmbătându-se cu iluzia propriei măreții autonome, a căutat să înlocuiască această "armonie ierarhică" firească și originară cu o ordine omenească artificială și relativă, bazată pe principii abstracte și utopice, în numele presupusei sale "emancipări". Dar astăzi devine limpede că, pornit pe calea aceasta, el n-a reușit altceva decât să eșueze în anarhia unor "drepturi" și "libertăți" iluzorii, nemântuitoare...

În creștinism, relația bărbat-femeie, ca și relația om-Dumnezeu, stă sub imperativul liber asumat al reciprocității (EFESENI, 5, 21-25; COLOSENI, 3, 18-19 etc.). Și mai trebuie adăugat, de altfel, că în nici o altă religie nu s-a bucurat femeia de o mai mare libertate și prețuire ca în creștinism. Căci dacă prin ea (Eva) a venit păcatul în lume, tot prin ea (Maria) a venit și mântuirea de păcate. Între *Eva* și *Maria* se înscriu taina și măreția femeii în creștinism.

(va urma)

VASILE A.MARIAN

CUVÂNT DUHOVNICESC LA CEL DE-AL TREILEA CONGRES AL A.F.D.P.R. - 1993

Preot Liviu BRÂNZAȘ

Parafrazând cuvintele Mântuitorului de la Cina cea de Taină, rostesc și eu - exprimând, cred, sentimentele tuturor celor prezenți : "cu dor am dorit" (Luca, 22, 15) să ne reîntâlnim sub cupola acestui for al conștiinței și demnității naționale. Mărturisim, în memoria sacră a martirilor noștri și pe mormintele lor fără cruci și nume, că noi, care ne regăsim aici, astăzi, suntem și rămânem solidari și uniți în chip desăvârșit și că nimeni nu va pleca dintre noi, precum odinioară Iuda, care a părăsit soborul apostolic și s-a pierdut în negura nopții, mergând să facă jocul vrăjmașilor lui Hristos.

Dorul despre care vorbesc îmi șoptește că ne întâlnim prea rar și că ne comportăm ca și cum am trăi la nesfârșit. Nu vedeți că suntem la capătul drumului, că în față ne-a mai rămas puțin timp, poate chiar prea puțin?

Întâlnirile rare sunt în detrimentul datoriei și rolului pe care îl avem de împlinit în societatea românească. Trebuie să avem conștiința clară a ceea ce reprezentăm și a ceea ce avem datoria de a realiza. Prin anii '80, întâlnindu-mă cu Andronic Bulhac - Dumnezeu să-l ierte - , mi-a povestit o întâmplare semnificativă. Într-o zi, unul dintre foștii frați de suferință i-a destăinuit alarmat: "Să știi că ne urmăresc încă". "Foarte bine", i-a răspuns Bulhac. "Dar să știi că atunci când tiranii bolșevici nu ne vor mai urmări, înseamnă că nu mai reprezentăm nimic în lupta pentru libertate!". Atunci, ca și azi, bolșevicilor nu le plac întâlnirile noastre. Strădania lor permanentă a fost de a ne împiedica să ne întâlnim. De ce să coincidă atitudinea noastră, în această privință, cu interesul lor?

Dar mai presus de orice, lor nu le place unitatea noastră. Ar dori ca să fim dezbinați, să ne împărțim în grupuri adverse sau măcar paralele, uitând suferința comună și țelul comun. După cum dezbinarea creștinilor este bucuria diavolului, tot așa dezbinarea noastră este bucuria călăilor noștri.

Mai bine să ne prăbușim în mormânt, decât să le împlinim voia! Este regretabil că glasul nostru se aude atât de puțin, că idealurile și jertfele noastre nu au rezonanța cuvenită în opinia publică românească. Parcă am fi și astăzi, încă, tot în temniță! "Tăcem de ani, tăcem de veacuri/Ca niște funduri vechi de lacuri...".

Da, atunci tăceam, pentru că eram îngropați sub zidurile închisorilor crunte. Dar azi? Azi când toți vorbesc, și chemații și nechemații, mai ales nechemații, când foștii activiști și ticăloșii de notorietate națională își trâmbițează demagogia lor în auzul țării, glasul nostru nu se aude. Nu mai existăm?

Este inadmisibil ca Asociația noastră să fie lipsită de o publicație care să exprime lupta și credințele noastre. Căci avem datoria să vorbim, datoria și mai ales dreptul moral de a vorbi acestui popor și în special tineretului, drept câștigat prin incomparabile jertfe. Fără o publicație, suntem exact în situația misionarului căruia i-ar lipsi graiul. Și cine are interesul ca să nu fie auzit glasul nostru? În primul rând opresorii noștri, toți foști politruci și activiști, care, prin funcțiile pe care le-au deținut în regimul totalitar bolșevic, au fost gardienii ce au ținut încătușat poporul român timp de o jumătate de veac.

În Asociația Foștilor Deținuți Politici din România toți au una și aceeași calitate: luptător anticomunist. Nu există membri de rangul întâi și membri de rangul al doilea. Toți ne-am ridicat împotriva aceluiași val devastator de credință și rânduială românească și creștină și toți am stat în aceleași lanțuri, sub amenințarea permanentă a morții. Toți avem aceleași drepturi și aceleași datorii. Toți suntem **una** în dragoste și frăție, indiferent de numărul rănilor primite în luptă. Cel cu o sută de răni își ascunde cu smerenie cicatricile, ca să se vadă cicatricea celui cu o singură rană. De fapt, Asociația noastră nu este formată din persoane disparate, ci din grupuri de luptători. Dar toți am format **o singură armată** de luptă și rezistență anticomunistă. Diferența constă doar în aceea că am făcut parte din batalioane diferite. O singură armată, cu un singur comandament. Comandamentul nostru suprem a fost credința în Dumnezeu, dragostea de neam și cultul eroilor.

Credința în Dumnezeu este temelia cea mai adâncă a luptei și jertfei noastre. Prin aceasta ne înscriem pe linia destinului nostru istoric de apărători ai creștinătății. Țelul final al comunismului a fost desființarea Bisericii lui Hristos, demolarea lumii creștine și a valorilor ei. Sunt perfect valabile și pentru lupta noastră cuvintele lui Petre Țuțea: "Istoria românilor dezgolită de crucile de pe scuturile voievozilor este egală cu zero". Cine a luptat împotriva comunismului și nu a avut conștiința de cruciat a stat zadarnic în închisori. În perspectiva eternității, suferința lui este egală cu zero. Cei care au murit în închisori cu această conștiință și dăruire de cruciat, sunt cu adevărat martiri ai lui Hristos.

Cruciada noastră nu s-a sfârșit odată cu căderea comunismului; credința creștină de pe plaiurile mioritice va avea de înfruntat un alt val de necredință, un nou păgânism, care, de data aceasta, vine dinspre puncte cardinale unde credința sublimă a creștinismului tradițional a fost abandonată în numele libertății. Este indubitabil că într-o țară cu o admirabilă tradiție creștină, cum este România, forma politică cea mai firească și creatoare nu poate fi decât democrația creștină. Dar este ceva iluzoriu să credem că ea va putea fi realizată de creștinii căldicei, de cei care n-au intrat în vreo biserică în toată perioada ateistă și care n-au mai rostit vreo rugăciune din timpul "Îngerelului"...

Aici intervine datoria noastră. Să extindem spiritualitatea creștină pe care am călit-o în închisori, la dimensiune națională. Să-i dăm țării un suflet nou, animat de spiritul creștin autentic. Pe acest popor dezorientat și deznădăjduit să-l împărtășim și să-l luminăm cu raza din catacombă.

SUSPINÂND, M-AM RUGAT...

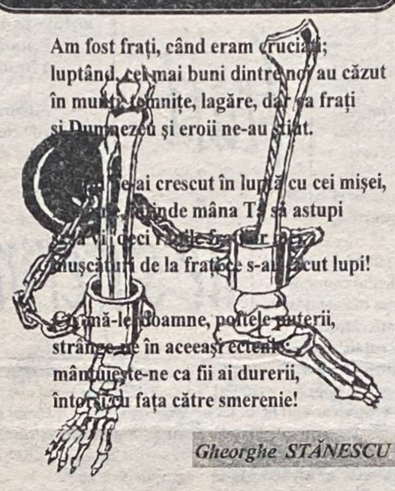

Am fost frați, când eram cruciați;
luptând, cei mai buni dintre noi au căzut
în munți, temnițe, lagăre, dar ca frați
și Dumnezeu și eroii ne-au știut.

[illegible] ai crescut în luptă cu cei mișei,
[illegible] întinde mâna Ta să astupi
[illegible]
mușcături de la frați ce s-au făcut lupi!

Curmă-le, Doamne, poftele puterii,
strânge-ne în aceeași ectenie,
mântuiește-ne ca fii ai durerii,
întorși cu fața către smerenie!

Gheorghe STĂNESCU

O altă datorie a noastră este să învățăm generațiile tinere adevărata dragoste de neam. Există un imens sacrilegiu național care se săvârșește astăzi la lumina zilei. "Toți hingherii și codoșii" care au jucat "sârba târfei roșii" (cum i-a caracterizat poetul) vorbesc astăzi despre dragostea de țară. Ei, foștii purtători ai stindardului roșu, flutură fără nici o jenă tricolorul sfințit al neamului românesc. Azi ei sunt patrioții, ei sunt salvatorii neamului. De cine și de ce anume vor să ne salveze? De comunism? Ei, comuniștii?! O farsă mai oribilă și mai tragică pentru destinul național nici nu se poate imagina.

Este la ordinea zilei de a se vorbi despre corupție. Aceasta este imensa, fundamentala corupție: faptul că foștii comuniști și atei vor să purifice România de comunism. Este trist pentru viitorul acestei țări că majoritatea românilor nu înțeleg că viața politică actuală a României este așezată pe o mare minciună, pe o imensă impostură; că aceia care comandă destinele țării s-au pregătit pentru activismul de tip comunist, nu pentru democrație; că foștii secretari și activiști ai Partidului Comunist nu au sub nici o formă - după o jumătate de veac de teroare și mizerie - dreptul moral de a fi în fruntea unei țări creștine, eliberate în aparență de comunism.

Dacă dintre toți românii, numai ei, comuniștii, pot să ne elibereze de comunism, înseamnă că am ajuns la un nivel moral care echivalează cu abisul rușinii și degradării naționale!

Dar lipsa lor de bun simț, specifică tuturor apostaților, culminează în modul cum folosesc numele eroilor neamului. Toate numele sfinte ale românismului: Horia, Cloșca și Crișan, Avram Iancu, Eminescu și numele tuturor voievozilor apărători și mucenici ai creștinătății, sunt folosite cu nerușinarea specifică a batjocoritorilor de cele sfinte și așezate pe taraba negustoriei infame a sentimentului național. Cum de nu se zguduie mormântul de la Țebea la acest sacrilegiu!

Acești cavaleri ai minciunii și adulatori ai unor pigmei paranoici nu-și pot imagina că țăranul Horia, dacă ar fi fost contemporan cu noi, nu ar fi făcut apologia colhozurilor care au distrus satele românești, izvoarele perenității naționale, ci ar fi trudit și sângerat împreună cu noi la minele de plumb din Maramureș sau la Canalul Morții; că tânărul Avram Iancu nu s-ar fi înscris în UTC și nu și-ar fi făcut studiile la Moscova, devenind apoi activist al partidului ateu și antinațional impus de o forță străină, ci ar fi trecut, împreună cu ceilalți reprezentanți de frunte ai tineretului creștin din România, prin monstruoasa reeducare de la Pitești și ar fi fost victimă a celei mai diabolice crime împotriva umanității care s-a petrecut vreodată pe pământul românesc; că Eminescu, cavalerul fără teamă și fără prihană al culturii române, nu ar fi dedicat ode slugarnice unor impostori și asupritori ai poporului român, ci, în urma revoltei sufletului său integru, ar fi ajuns în temnița de la Aiud, unde ar fi compus, alături de Radu Gyr și Nichifor Crainic, epopeea însângerată a acestui neam încătușat de hidra roșie. A gândi despre ei altfel decât așa constituie o blasfemie națională strigătoare la cer!

Până când va dura această mascaradă patriotardă, atât de păgubitoare pentru renașterea spirituală la care aspiră cu sete acest popor? Este dureros că tineretul acestui neam nu se simte rănit în idealismul sufletului său pur și nu vibrează după cum ar trebui în fața dramei naționale care se derulează înaintea ochilor săi. Am ajuns, oare, până acolo încât nici măcar tinerii nu se mai indignează și nu se mai revoltă în fața marilor minciuni și nedreptăți?!

Foștii slujitori ai ideologiei urii nu se sfiesc să vorbească despre spiritul nostru de răzbunare, deși știe toată țara că după 22 decembrie 1989 nimeni dintre noi nu a schițat nici cel mai mic gest de agresiune împotriva celor care ne-au torturat și ucis; nu am sărit în beregata niciunuia dintre schingiuitorii și călăii noștri. Ce pot ei să înțeleagă din sublimul versurilor în care s-a imortalizat crezul nostru creștin din închisori? "Prin inimi negre de păduri cu fiare/ Trec mucenici cu frunțile în soare/Cerșind pentru călăii lor iertare"...

Această atitudine reprezintă culmea generozității cu care ne-a înnobilat suferința. Aceasta este răzbunarea noastră! Această lecție de totală nonviolență, pe care le-am dat-o, i-a făcut pe foștii temniceri ai poporului român mai îndrăzneți. Unii chiar ne amenință. Nu este nici inexplicabil și nici surprinzător. Până nu dispare ultimul martor al crimelor, ei nu au odihnă. Ei nu s-au lepădat de crimele lor și nu au făcut nici un act de pocăință. Ei nu s-au prezentat în fața națiunii a cărei viață, credință și libertate au fost călcate în picioare de partidul pe care l-au slujit - și pe care l-au părăsit numai obligați de evenimente, dar neputându-se debarasa de spiritul lui malefic - cu atitudinea de reală căință și voință de îndreptare a fiului risipitor, spre a fi iertați și restaurați la demnitatea de oameni. Ei ne privesc în continuare prin lentilele roșii prin care au privit neîndurători timp de o jumătate de veac zvârcolirile acestui popor îngenuncheat de ei.

Nu pot, însă, să nu dau glas regretului că o parte dintre românii ce se consideră acum adversari ai comunismului, dar care atunci nu au fost împreună cu noi la Aiud, folosesc față de luptătorii anticomuniști cei mai redutabili aceeași terminologie pe care au folosit-o foștii anchetatori și schingiuitori! Să bănuim la unii dintre aceștia o stare de ocultă satisfacție că suntem insultați și loviți în continuare?

Pare paradoxal, dar consider că ar trebui să ne bucurăm că începe un război împotriva noastră. Prea am stat pasivi și amorțiți. Acest atac ocult sau direct împotriva noastră ne va trezi - ne va retrezi - la datoria noastră fundamentală. Poate că nedreptatea care se săvârșește împotriva noastră va răni inima acestui tineret al țării, care stă blazat în fața catastrofei materiale și morale în care ne scufundăm, și se va uni cu noi în luptă, pentru o adevărată renaștere românească.

Ca unul care am avut fericirea de a fi soldat în prima linie în lupta pentru apărarea credinței în timpul prigoanei ateiste, nu pot tăinui marea dezamăgire care sângerează inimile celor ce au pătimit în catacombe. De ce slujitorii Bisericii strămoșești, care ar trebui să aibă cultul martirilor, sunt atât de străini față de foștii luptători împotriva comunismului ateu? Este un spectacol dezolant să vezi pe ierarhii Bisericii atât de des alături de nomenclaturiștii atei de ieri, dar niciodată alături de luptătorii creștini anticomuniști.

Biserica oficială organizează frecvent parastase pentru pomenirea celor căzuți în războaiele pentru independență și reîntregire și pentru cei căzuți în revolta din decembrie 1989. Cine comandă, oare, scenariul acestor ceremonii în care nu se pomenesc niciodată morții din închisorile comuniste și din munți? Este dezonorant și revoltător ca jertfa acestor veritabili martiri pentru credință și libertate să fie uitată în mod ostentativ.

Cine va putea justifica vreodată rușinea și impietatea că Biserica neamului nu aprinde făclii la căpătâiul celei mai curate jertfe creștine din timpul domniei sângeroase a Fiarei apocaliptice? Oare demnitarii Bisericii au rămas la mentalitatea că luptătorii anticomuniști au fost niște bandiți și fasciști? În acest caz, credem că a sosit timpul ca era demnitarilor fără demnitate să apună!

Din adâncul mormintelor și gropilor comune de pe întreg cuprinsul țării se aude un murmur. Sunt morții noștri! Să facem tăcere ca să le auzim glasul și să le urmăm porunca! Să jurăm că nu vom trăda niciodată idealurile pentru care ei s-au jertfit!

"Dragi surori și frați de suferință..."

Așa ar fi vrut Mihai Timaru, un nume unanim stimat în lumea "Foștilor Deținuți Politici", să-și înceapă cuvântul pe care se pregătise să-l rostească la "Cel de al Treilea Congres al Asociației Foștilor Deținuți Politici din România".

Dar se pare că Mihai Timaru nu a ținut seama de faptul că trecerea timpului ,și îndeosebi ultimii patru ani, au produs mutații ciudate chiar și în conștiințele "Dragilor săi frați de suferință". A avut însă grijă dl.Tănase Tăvală, actualmente senator PNȚ, cel care a condus lucrările Congresului, să-l readucă cu picioarele pe pământ! Domnia-Sa a considerat că nu este cazul să irosească timpul prețios afectat lucrărilor Congresului acordându-i și lui Mihai Timaru cele "două minute", cât s-a decis să se acorde fiecărui vorbitor. Astfel că fraza cu care Mihai Timaru își propusese să-și încheie cuvântul, "Vă mulțumesc că m-ați ascultat", nu a mai fost rostită...

Grav nu este însă faptul că dl.senator Tănase Tăvală a refuzat să-i îngăduie lui Mihai Timaru să vorbească. Mult mai gravă și îngrijorătoare a fost lipsa oricărui gest de protest din partea "Fraților de suferință" față de această stupidă, abuzivă și de neînțeles interdicție, impusă cu îndârjire de unul din reprezentanții în exercițiu ai "democrației" din Țara Românească!

Regretăm că spațiul nu ne permite să redăm în întregime gândurile pe care Mihai Timaru intenționa să le comunice "Fraților săi de suferință". Vom spicui însă din întregul lor câteva idei care pot constitui, alături de "Cuvântul Duhovnicesc" prin care Cucernicia Sa, Părintele Liviu Brânzaș, îi povățuia pe participanții la Congres să se reîntoarcă la valorile permanente ale statutului de "Fost Deținut Politic", întorcând spatele amăgitoarelor deșertăciuni conjuncturale, prilej de meditație pentru toți care am asistat nepăsători la izgonirea lui Mihai Timaru de la tribuna de la care a încercat, zadarnic, să ni se adreseze.

"...Ei care nu mai sunt și noi care supraviețuim, atunci demult, când am luat calea codrilor și drumul Golgotei închisorilor, atunci nici noi și nici ei nu aveam nici orgolii și nici veleități.

Un singur crez și un singur ideal ne unea pe toți: să apărăm Crucea lui Hristos și ființa Neamului Românesc, să ne opunem întunericului comunist.

Acestea au fost idealul și crezul nostru. Ideal și crez moștenit de la părinții și bunicii noștri; cu el am pornit pe drumul lung al suferințelor.

În numele acestei moșteniri ne-am părăsit soțiile și copiii, mamele și tații îndurerați. Unii dintre noi și-au părăsit copilăria, băncile școalei, facultățile; țăranul și-a părăsit plugul și coasa, oile și plăvanii, muncitorul și-a părăsit strungul, învățătorul și-a părăsit școala și copiii, preotul credincioșii și biserica. Toți la un loc, atunci demult, am pus mai presus interesele neamului de interesele noastre personale.

Au fost ani grei de haiducie și de temniță. Unii, sub povara lor, au murit, iar alții s-au prăbușit până la limita degradării umane. În fața celor morți se cade să îngenunchem și să nu-i uităm niciodată, iar pe cei care s-au prăbușit să nu-i condamnăm.

Să-i condamnăm pe călăii neamului, care ne-au chinuit cu frigul, cu foamea și cu tot arsenalul de torturi, la care mulți din noi nu au putut rezista...

Oare atunci, în camerele morții, la Pitești și la Gherla, când sistemul comunist își pusese în aplicare toate instrumentele diabolice pentru exterminarea noastră fizică și morală, mai aveam orgolii?

Ce orgolii și patimi îi stăpâneau atunci pe acei copii de 16-17 ani, pe Liviu Brânzaș, Gicu Manea, Dan Staicu, Gelu Popovici, Mândru din Piatra Neamț și pe mulți, mulți alții, care au înfruntat cu demnitate povara temniței? Oare orgoliile i-au îndemnat la luptă pe colonelul Arsenescu, pe frații Arnăuțoiu, pe Spiru Blănaru, pe comandorul Domoșneanu, pe Ion Paraginâ, pe căpitanul Grigorescu, pe maiorul Dabija, pe cei din Codrii Babadagului sau pe Ion Gavrilă - șoimul Munților Făgăraș?...

Din păcate acum nu mai suntem cei de odinioară, cei din celule. Acum fiecare dintre noi vrem să apărem mai martiri și mai eroi decât cei cu care am împărțit bobul de arpacaș și chirpiciul de mămăligă. Și este rău că s-a ajuns aici, într-un moment când singura armă care impune cu adevărat comunismului, încă stăpân pe toate instituțiile statului, este unitatea noastră, dublată de respingerea oricărei forme de veleitarism care pune unitatea în primejdie.

Pe linia acestei idei, Asociația Foștilor Deținuți Politici este și trebuie să rămână *un for moral* care însumează valorile spirituale ale Neamului Românesc. Ea nu trebuie să aparțină nici unei formațiuni politice și nu trebuie să acționeze la remorca nici unui partid. A adopta o astfel de poziție înseamnă a da satisfacție dușmanilor noștri și a-i dezamăgi pe prietenii, dar mai ales pe copii și nepoții noștri, pentru care avem datoria să fim farul ce le arată drumul pe care trebuie să se meargă spre învierea spirituală a Neamului Românesc.

Cei ce ocupați diferite funcții și posturi, desprindeți-vă din căldura scaunului pe care stați și lăsați locul altora mai vrednici decât voi! Nu vă considerați indispensabili și de neînlocuit, mai ales atunci când sunteți contestați!

Atunci când acceptați și doriți să fiți aleși ca reprezentanți ai noștri, să vă întrebați dacă sunteți pregătiți să onorați această alegere. Și mai ales să nu uitați că cei aleși nu ne reprezintă numai pe noi, cei vii. Ei îi reprezintă și pe cei morți, în primul rând pe martirii noștri, față de care aveți datoria sfântă de a nu le întina memoria!..."

Ce s-ar mai putea adăuga la citatele de mai sus? Doar atât că de un tratament asemănător cu Mihai Timaru s-a bucurat și Ion Gavrilă-Ogoranul, eroul rezistenței armate anticomuniste din Munții Făgărașului, care ar fi trebuit să ia cuvântul în numele Filialei AFDPR Alba. Din păcate, nici în acest caz asistența nu a schițat nici un gest de protest. În rest, Congresul s-a desfășurat după tipicul cu care ne-au obișnuit congresele din ultimii patruzeci de ani...

Șerban SURU

PROFANĂRI OFICIALE

Nicolae POP

La împlinirea a patru ani de la evenimentele din Decembrie '89, Puterea - și îndeosebi dl.Iliescu -, din dorința de a găsi încă un temei de legitimitate, a organizat o ***"Săptămână a Recunoștinței"*** (16-22 decembrie) și un ***"Marș al Recunoștinței"*** (pe itinerarul București-Reșița-Timișoara-Arad-Deva-Sibiu-Brașov-București).

În criză de credibilitate și-n lipsă de audiență la o opinie publică înșelată sistematic, **Puterea** s-a folosit de **Uniunea Națională a Organizațiilor Luptătorilor din Decembrie** *(UNOLD)* care, privită cu un ochi mai atent, se dovedește a fi în fapt o anexă a Cotrocenilor, creată pentru slujirea propriilor interese.

Înainte de a urmări succint modul în care s-a desfășurat finalul acestui simulacru de comemorare, ar trebui să precizăm despre ce ***"recunoștință"*** este vorba. Adică ar trebui lămurit cine sunt cei datori să dea dovadă de recunoștință și cine anume sunt beneficiarii acestei recunoștințe.

În condiții normale, ar fi trebuit să fie vorba de recunoștința poporului român față de cei care, cu sacrificiul propriei lor vieți, au făcut primul pas spre desprinderea țării de comunism. Cum însă această desprindere, cu tot sângele plătit, nu s-a realizat, de fapt nu poate fi vorba decât de ***"recunoștința"*** dlui.Iliescu față de cei care, sacrificându-și viețile, au făcut din cenușa, cadavrele și sicriele lor treptele scării pe care dumnealui s-a cocoțat pe tronul ***"republicii democrației originale"***, de unde și-a propus să facă figură de ***"despot luminat"***. Desigur, la ***"recunoștința prezidențială"*** mai trebuie adăugată "dreapta recunoștință" a acelor organizații și grupuri ai căror membri, cu dubioasă calitate de revoluționari, se bucură de prevederile Legii 42, precum odinioară privilegiații ilegaliști ai Partidului Comunist.

După ședința solemnă a Parlamentului din 21 decembrie, ședință la care, spre cinstea sa, reprezentantul revoluționarilor timișoreni a rostit răspicat tot adevărul despre complicitatea actualei Puteri atât la masacrul din Decembrie '89, cât și la tăinuirea și protejarea autorilor crimei, ceea ce a urmat se înscrie pe linia mascaradelor festivismului comunist. Participanții la marș (găzduiți în hotelul Clubului "Dinamo") au fost onorați cu un spectacol festiv, desfășurat într-o sală a Ministerului de Interne, cu concursul ansamblului artistic al aceluiași minister, alături de care au cântat și vreo două duzini de copii, aduși în acest scop de la o școală generală din Deva.

A doua zi - 22 Decembrie - reprezentanții asociațiilor din Timișoara, Constanța și Craiova, sesizând că prezența lor nu are alt rost decât pe acela de a întregi alaiul prezidențial, alături de Primul Ministru, de Președintele Senatului și de conducerile Ministerului de Interne, a SRI-ului și a Ministerului Apărării Naționale, s-au retras, refuzând să întineze memoria morților, în numele cărora veniseră, prin participarea lor la o astfel de mascaradă penibilă.

Restul "revoluționarilor" s-au alăturat programului "recunoștinței", târându-se, în coada oficialităților, la procesiunea depunerilor de coroane la Cimitirul Eroilor Revoluției, Televiziune, Aeroportul Otopeni și Radiodifuziune. Nu a mai contat dacă înscrisurile de pe pancarte și flamuri și identitatea purtătorilor acestora erau sau nu puse de acord. O dovadă în plus că impostura din UNOLD și cea de la Cotroceni pot face casă bună, cu câștig pentru ambele părți!

De pe parcursul desfășurării festivității, căci am comite o impietate denumind-o ceremonie, trebuie menționate câteva momente semnificative, care dau adevărata măsură a faptelor. Astfel, la Cimitirul Eroilor, în timp ce cortegiul prezidențial se afla la momentul depunerii coroanelor, ***"băieții cu ochi albaștri"*** se străduiau din răsputeri, fără să reușească, să împiedice intrarea în cimitir a unei nefericite mame al cărei copil fusese ucis în Decembrie '89. Zbătându-se să intre în cimitir, îndoliata mamă s-a adresat vigilenților paznici ai ***"omului liniștii naționale"***, spunându-le să fie fără teamă, căci ***"eu n-o să-l împușc pe Iliescu, așa cum ați făcut voi cu copilul meu"***.

Un alt moment demn de reținut s-a consumat la Sala de concerte a Radiodifuziunii, singurul loc unde s-a oficiat o slujbă religioasă de pomenire, cel care a oficiat-o nefiind altul decât senatorul PDSR-ist, Preotul (?) Simion Tatu. Și tot aici, senatorul de aceeași culoare Constantin (Bebe) Ivanovici, președintele ***"Comisiei parlamentare pentru cinstirea eroilor Revoluției"***, a constatat că ***"singurul răspunzător pentru necunoașterea adevărului cu privire la evenimentele din Decembrie '89 este... Bunul Dumnezeu"!*** Ceva mai aproape de pământ, dl.senator C.T.Dumitrescu, vorbind în același loc și cu același prilej, a găsit de cuviință să afirme că, pentru necunoașterea aceluiași adevăr, Domnia-Sa se simte ***"tot atât de vinovat ca și cei ce au organizat măcelul în Decembrie '89"*** (?!). Să mai amintim că după-amiaza zilei de 22 decembrie a mai cuprins și un moment "semioficial": un minichiolhan la Snagov, agrementat din belșug cu șampanie, vin și alte delicatesuri neaccesibile în fiecare zi "revoluționarilor de rând", la care au participat aleșii pe sprânceană ai dlui.Ivanovici.

Prestația "unoldistă" a zilei de 22 decembrie s-a încheiat cu recepția prezidențială, consumată în spațiile amintitului Club Dinamo, la care au mai luat parte Ministrul de Interne, dl.Victor Surdu - președintele PDAR - și alți obișnuiți ai casei prezidențiale. În onoarea dlui.Președinte Ion Iliescu, aceiași elevi ai școlii de la Deva au pus în scenă un montaj "muzical-literar", gen "Cântarea României", din care nu au lipsit Mihai Viteazul, Al.Ioan Cuza și...Iisus Hristos!

Dacă pe parcursul festivității prezidențiale din capitală, Piața Universității a fost ocolită sistematic, la sfârșitul recepției de la Clubul "Dinamo " dl.Iliescu nu și-a mai putut reprima resentimentele. Vărsarea năduflului prezidențial antimonarhic s-a produs prin îndemnuri de genul: "Să ne unim, pentru că adversarii noștri vor să aducă monarhia!".

În acest mod a luat sfârșit un spectacol jalnic, pus în scenă de Putere, cu concursul celor care formează aripa concesivă (și coruptă) din UNOLD. Marșul Recunoștinței, desfășurat în săptămâna cu același nume (16-22 decembrie), a rămas departe de scopul urmărit de Cotroceni. Sindromul și complexul ilegimității de care suferă dl.Iliescu, ca și toate componentele actualei Puteri, rămase tot comunistă prin structuri, mentalitate, persoane, doctrină și metode ale exercițiului politic, se dovedește a fi și a rămâne incurabil. Opțiunea terapiei prin ADEVĂR rămâne complet ignorată de cei responsabili pentru toate nefericirile aduse neamului românesc în ultima jumătate de veac, cea a domniei minciunii și crimei comuniste.

ECONOMIA ROMÂNEASCA INTRE SINUCIDERE SI IZBAVIRE

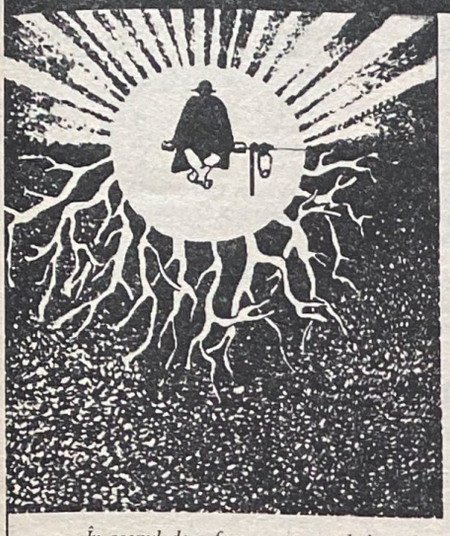

În scopul de-a face pe om total dependent, partidul comunist a luat sub controlul său toate activităţile economice ale societăţii. Aşa s-a ajuns că statul producea şi vindea totul, de la cele mai sofisticate maşini până la borşul din piaţă. Pentru a-şi atinge acest scop, partidul comunist şi-a format un aparat birocratic constituit din oameni a căror calitate principală trebuia să fie capacitatea de a se supune şi a executa orbeşte ordinele partidului, de fapt ale nomenclaturii comuniste. Toate legile fireşti ale economiei au fost eliminate, iar economia a devenit un instrument politic. Toţi cei competenţi şi cinstiţi, care prin diverse forme au protestat împotriva acestei crime economice, au fost împinşi pe poarta teribilelor fabrici de suferinţă instituite de comunişti. Destul de mulţi, din incompetenţă, dar mai ales din abject lichelism, au acceptat monstruozitatea şi au devenit instrumente docile ale unui mecanism economic nefiresc. Nomenclatura comunistă a înţeles că singurul motor care poate mişca oarecum aberantul angrenaj al economiei comuniste este teroarea, frica generalizată: frica pierderii locului de muncă (fără nici o posibilitate de a găsi o altă modalitate de supravieţuire, pentru că oriunde mergeai dădeai de acelaşi patron neînduplecat, partidul) sau frica pierderii libertăţii (sau a ceea ce mai rămăsese din ea). Încetul cu încetul, acest motor al economiei comuniste nu a mai funcţionat şi atunci a ieşit la iveală lipsa oricărei forme de responsabilitate, nepăsarea, minciuna, traficul de influenţă, hoţia ca fapt calificat, hoţia cu acte, etc. Tot angrenajul economic comunist s-a gripat şi blocat ca un motor şi astfel economia comunistă s-a prăbuşit. Comunismul s-a prăbuşit din interior şi numai din interior. Principala cauză a prăbuşirii generale rămâne prăbuşirea economiei de tip comunist, pierderea chiar şi a capacităţii de a asigura supravieţuirea populaţiei. Înlăturarea comunismului astfel îmbolnăvit, din ţările peste care această nefericită pecingine s-a întins, se ştie cum s-a făcut. Numai la noi înlăturarea as-a făcut printr-o Revoluţie, cu sacrificii de vieţi omeneşti. Impactul acestei Revoluţii în exterior a fost enorm. Toată lumea a fost dispusă să ne ajute pe toate căile, a fost dispusă să pună umărul la refacerea economiei româneşti. Motivaţia marelui interes pentru România era în primul rînd una raţională. Pentru investitori, România era ţară cu resurse, o ţară fără datorii, o ţară care dispunea de o industrie relativ dezvoltată, cu o forţă de muncă calificată şi ieftină, o ţară care, în sfârşit, convinsese lumea că a înţeles aberanţa mecanismelor economiei comuniste şi necesitatea urgentei lor înlăturări. Pentru investitori României nu îi trebuia decât ceva capital, cu care să facă anumite retehnologizări, repunând în funcţiune adevăratul motor al economiei. Nu trebuia altceva decât ca viaţa economică să fie lăsată să funcţioneze după legile specifice economiei de piaţă: legea cererii şi a ofertei, a competiţiei şi a competenţei.

Nu a fost să fie aşa. În cei 4 ani trecuţi de la Revoluţie, logica nu şi-a găsit locul cuvenit în economia românească. Repede, cu o abilitate demnă de invidiat, aparatul care a deservit motorul absurd şi corupt al economiei comuniste a acaparat puterea şi a înţeles ce are de făcut pentru propriile sale interese. Pentru cei din ţara noastră, care cunoşteau şubrezenia eşafodajului economiei comuniste şi au luptat împotriva lui, cât şi pentru lumea care trebuia să vadă că România a terminat cu comunismul, puterea a adoptat tactica prafului în ochi, dând legi reformatoare şi uzând demagogic de un insistent limbaj favorabil reformei, fără a face însă nimic concret. Pentru cei mulţi, nostalgicii, care în comunism "s-au descurcat" mulţumitor, mai mult prin mijloace ilicite şi mai puţin prin muncă, situaţia a fost convenabilă, creându-le iluzia siguranţei. Cine a uitat lozincile din campaniile electorale de după Revoluţie: "Nu ne vindem ţara!", "Nu vrem îmbogăţiţi!", "Nu vrem întoarcerea

moşierilor!", "Nu vrem şomaj!", etc.? Cu asemenea lozinci fosta nomenclatură, cu neînsemnate sacrificii în aparatul său, a reuşit să-şi menţină poziţiile şi-n economie. Totodată, a avut grijă să-şi asigure şi controlul brumei de economie privatizată, prin nomenclaturiştii care nu au mai încăput în structurile politice neocomuniste, dar care au avut posibilităţi financiare şi au devenit, peste noapte, "capitalişti".

Preţul acestei politici, plătit de noi toţi, s-a dovedit enorm:

- producţia a scăzut aproximativ la jumătate, investiţiile au stagnat, iar capitalul străin întârzie să vină;

- numărul şomerilor a depăşit 1.000.000 şi există pericolul unei vertiginoase creşteri a acestora în 1994;

- tineretul, viitorul ţării, este complet debusolat; cei mai îndrăzneţi îşi iau lumea în cap, iar marea majoritate aşteaptă pasivă, fără să ştie ce, în timp ce nomenclatura comunistă se aşează cât poate mai bine în şa, omiţând că tineretul ar putea exploda din nou;

- cea mai mare parte a populaţiei trăieşte sub pragul sărăciei, cu consecinţe demografice şi de sănătate de maximă gravitate.

Dezastrul politicii puterii neocomuniste este total şi are o singură şi gravă caracteristică: păstrarea structurii şi aparatului comunist, cu strâmbele lui soluţii ineficace, cu interesele lui de castă, fără nici o responsabilitate faţă de viitorul ţării. Aşa se explică cei 4 ani de stagnare, în condiţiile în care cele mai multe din ţările fostului lagăr comunist se află demult angajate în trecerea Rubiconului, sau l-au şi trecut deja, cu efecte remarcabile, aşa cum s-a întâmplat, de pildă, în Cehia.

A venit însă ziua scadenţei. A venit ziua în care puterea neocomunistă de la noi este forţată să treacă totuşi la reformă, nemaiavând nici un sprijin pentru păstrarea tiparelor economiei moştenite. Pe de o parte puterea este constrânsă de mizeria din ţară şi de structurile europene în care a intrat, iar pe de altă parte China şi Rusia, de unde aştepta "izbăvirea", nu mai pot constitui sprijin economic serios, ele însile trecând la o extinsă privatizare. Puterea neocomunistă îşi dă seama că trebuie să dea socoteală ţării de întârzierea reformei, cu toate consecinţele ei nefaste asupra populaţiei, dar şi pentru această bruscă schimbare de atitudine abia după 4 ani! Pentru a se salva, puterea încearcă să găsească diverşi parteneri din opoziţie, cu care să declanşeze adevărata reformă, dar în spatele carora să se ascundă de consecinţele politice ale sacrificiilor pe care această reformă atât de mult întârziată le determină. În momentul de faţă încearcă să se folosească şi de sindicate, dar deocamdată fără succesul scontat. Dacă nu le va ieşi pasienţa, probabil că neocomuniştii vor accepta alegeri anticipate, ştiind că lasă o moştenire catastrofală, astfel ca viitorul Guvern să nu poată face mare lucru, iar atunci nostalgicii, cărora duhoarea structurilor comuniste le prieşte, să-i aducă din nou la putere, ba chiar cu titlu de "salvatori", aşa cum deja s-a întâmplat în anumite ţări foste comuniste.

Ceea ce rămâne de sperat este că electoratul va ajunge să realizeze, măcar în ceasul al doisprezecelea, pe propria piele, că rămăşiţele comunismului nu mai pot scoate economia din impas, că munca şi cinstea sunt adevăratul temei al primenirilor viitoare, că soluţii imediate şi miraculoase nu există, dar că relansarea economiei este totuşi posibilă, în timp, cu condiţia de a nu mai tolera incompetenţa şi demagogia şi de a nu mai suspina, prosteşte, după vechiul regim, precum jidovii după ceapa Egiptului.

Constantin CONSTANTINESCU

LUMEA ARABA, adevăr și prejudecată

10. CALIFATUL OMAYYAD (661-750)

Perioada în care la conducerea Islamului s-a găsit dinastia omayyadă a fost răstimpul în care se organizează imperiul rezultat din cuceririle arabe.

Revenind la întemeietorul dinastiei, Muawiya, trebuie să fim drepți cu el, recunoscându-i odată cu învinuirea de a fi pus capăt instituției califatului legitim și unele merite. El a urcat treptele puterii, fiind mai întâi guvernator al Siriei, demnitate ce i-a fost încredințată de virtuosul Omar. De pe această poziție s-a dovedit a fi un adevărat maestru al intrigilor țesute pentru a-și anihila adversarii și a-și dobândi aliați în perioada când s-a găsit în fruntea reacțiunii provocate de asasinarea lui Othman. Dibăcia sa politică l-a ajutat să-și atingă țelurile, utilizând numai arareori forța. Următoarea afirmație pusă pe seama sa are darul să-i ilustreze caracterul:**"Nu mă folosesc de sabie"**, spune el, **"dacă este de ajuns biciul și nu fac uz de bici dacă este suficientă vorba"**. Adevărul este că drumul său spre putere a fost mai puțin înroșit de sânge decât al celor mai mulți întemeietori de dinastii orientale.

Ca mai toți uzurpatorii, Muawiya a simțit nevoia să-și mascheze ilegitimitatea prin fast și ceremonial. Și cum arabii nu aveau o tradiție monarhică, modelul pe care s-a străduit să-l imite a fost curtea împăraților bizantini care, la rândul lor, preluaseră fastul regal de la *Regele Regilor, Suveranul Persiei*. Procedând astfel, Muawiya nu trebuia să forțeze lucrurile. Pretutindeni, ca urmare a uriașelor prăzi de războaie, arabii se bucurau de un nivel de prosperitate remarcabil, conflictele tribale luaseră sfârșit și guvernarea era consolidată de la Oxos, în Asia, până la Nil.

Convins că principiul dinastiei ereditare este singura alternativă la haosul pe care l-ar produce revenirea la soluția califatului electiv, Muawiya l-a declarat pe fiul său Yezid moștenitor la tron și a pretins să i se presteze jurământ de credință de toate provinciile Imperiului. Dar cu toate aceste măsuri preventive, la moartea sa, izbucnește totuși un război de succesiune, având la origine pasiunile încă nestinse, provocate de înlăturarea fiilor lui Ali de la demnitatea supremă.

Musulmanii din Kufa l-au încunoștiințat pe Husein, cel de al doilea fiu al lui Ali, că sunt hotărâți să pornească la luptă pentru a-l înscăuna calif dacă, după obținerea victoriei, va transfera capitala Imperiului în orașul lor. Husein s-a lăsat ademenit de propunere și a părăsit Mecca, pe ascuns, însoțit de familie și de un grup de adepți devotați. Dar la patruzeci de kilometri de Kufa, grupul fugarilor a fost interceptat de un detașament al lui Yezid, trimis în urmărirea răzvrătiților. Husein era înclinat să se predea, dar însoțitorii săi au preferat să încerce să se salveze prin fugă. Soluție nefericită, întrucât toți bărbații din grupul de fugari au fost secerați de săgețile urmăritorilor, capul lui Husein fiindu-i trimis lui Yezid la Damasc. Pe locul unde s-a consumat acest masacru, la Kerbela, credincioșii șiiți au ridicat un sanctuar în memoria lui Husein și anual se reprezintă, în formă de mistere religioase, tragedia acelor evenimente.

Dar Kerbela nu a însemnat sfârșitul tulburărilor. Abdallah, fiul lui Zobeir, a continuat rebeliunea. Trupele siriene ale lui Yezid i-au zdrobit pe răsculați, care s-au refugiat la Mecca. În timpul asediului care a urmat, asediatorii au incendiat cu mașinile de asediu Caaba, iar Piatra Sfântă a fost izbită de un proiectil catapultat și spartă în trei bucăți. Înainte însă ca asediatorii să cucerească orașul survine moartea lui Yezid și trupele asediatoare se retrag la Damasc. Urmează o perioadă de instabilitate la nivelul conducerii supreme. Pe parcursul a doi ani se succed, la conducerea Imperiului,trei califi, nici unul nereușind să-și consolideze puterea. Abia în anul 685, Abd al-Malik, fiul unui văr al lui Muawiya, reușește să pună capăt dezordinelor, lovind fără cruțare în toți cei ce nu i s-au supus. Conducătorul oștilor sale, Haddșadș ibn Yusuf, i-a supus pe locuitorii din Kufa și a reluat asediul la Mecca, cucerind orașul. Abdallah, conducătorul răzvrătiților, a căzut brav în luptă și capul său a fost trimis la Damasc (692). După terminarea campaniei de represalii, Abd al-Malik a domnit cu blândețe și înțelepciune. A scris poezii, a promovat literatura și s-a dedicat celor opt soții, care i-au dăruit cinsprezece fii, din care patru vor domni pe tronul califilor.

Cei douăzeci de ani de guvernare a lui Abd al-Malik au creat premizele succeselor fiului său, Walid I (705-715). Șirul cuceritor, întrerupt pe timpul acțiunii de pacificare internă, a fost reluat. După supunerea populației berbere și convertirea ei la islamism este cucerită toată Africa de Nord. Musa ibn Musair, guvernatorul Ifriqiyei (regiunea din Nordul Africii pe al cărei teritoriu se găsesc astăzi Tunisul și o mare parte din Algeria), organizează o invazie în Spania. Avangarda condusă de generalul de origine berberă Tariq trece pe pământul Europei în punctul denumit astăzi Gibraltar, (Gabal At Tariq - Muntele lui Tariq în arabă) și îl înfrânge pe regele vizigoților, Roderich, care este ucis în luptă (711). Ceea ce urmează este numai o plimbare militară, astfel că grosului trupelor de invazie conduse de Musa nu le-a mai rămas decât să se instaleze pe teritoriul Peninsulei Iberice.

Dar cuceririle au continuat și în răsărit. În anul 702 este cucerită Buchara, iar în anul 712 Samarkandul. Guvernatorul regiunilor răsăritene, Haddșadș, administrează provinciile de sub autoritatea sa cu mână de fier. Asanează mlaștini și construiește sisteme de irigații în zone până atunci nefertile. Activitatea sa nu s-a limitat însă numai la domeniul economic și administrativ. Fostul învățător, căci aceasta fusese îndeletnicirea sa anterioară, a înfăptuit o adevărată revoluție în scrierea arabă, introducând semnele diacritice. Dar nu numai Haddșadș a avut preocupări administrative, economice și culturale. Însuși Walid a fost un rege model. El s-a dedicat în principal de guvernare, lăsând conducerea războiului pe seama generalilor săi. A încurajat meșteșugurile și comerțul prin organizarea de piețe și întreținerea șoselelor. A construit școli și spitale. De numele său este legată organizarea primelor azile pentru bătrâni, ca și a primelor azile pentru infirmi și pentru orbi. A extins și a înfrumusețat moscheele din Mecca, Medina și Ierusalim și a construit marea moschee din Damasc, care mai poate fi văzută și astăzi. Și pe lângă aceste multiple preocupări mai găsea timp să compună poezii și cântece, pe care le executa la lăută, asculta cu plăcere creațiile poeților și muzicanților și, lucru interzis de Coran, organiza în fiecare a doua zi câte o orgie bacanală...

Urmașul lui Walid, Suleiman (715-717) nu s-a remarcat decât printr-un atac nereușit asupra Constantinopolului, acțiune care s-a soldat cu cheltuirea unor uriașe sume de bani și cu pierderea a nenumărate vieți omenești.

Din ceilalți fii ai lui Abd al-Malik care au deținut funcția de califi, cel care merită a fi menționat este Hișam (724-743). O domnie lungă, marcată de spirit de dreptate și de bună administrare a statului. Dar, uneori, blândețea poate fi un defect pentru un suveran. Armatele sale au fost deseori înfrânte pe câmpul de luptă. Dintre înfrângerile pe care le-a suferit, cea pe care istoria o menționează în primul rând, este tentativa nereușită de a extinde Imperiul dincolo de hotarele Spaniei, pătrunzând în Țara Francilor. În această tentativă, armatele musulmane, deși făcuseră câteva incursiuni spre Narbonne și Carcassonne, pătrunzând spre est până în valea Rhonului și în nord până pe Garonne, s-au izbit de o rezistență puternică. Armata Francilor de sub conducerea lui Carol Martell, întemeietorul dinastiei carolingiene, zdrobește forțele musulmane într-o bătălie destul de puțin cunoscută, pe care istoria o înregistrează sub denumirea de bătălia de la Tours și Poitiers.

Deși la sfârșitul domniei sale Hișam a lăsat visteria statului plină, guvernarea sa nu s-a bucurat de popularitate, tocmai din cauza regimului de economie cu banul public pe care l-a impus. Urmașii săi se vor dovedi mai darnici, dar actele de mărinimie nejustificată, care vor secătui visteria, ca și incapacitatea lor de a guverna uriașul Imperiu, vor provoca grave tulburări, îndeosebi în provinciile de la periferie, tulburări care, în final, se vor solda cu prăbușirea dinastiei omayyade.

Lui Hișam îi va urma la tron nepotul său, Walid II (743-744), un desfrânat care, după ce a aflat de moartea unchiului său, s-a grăbit să-l arunce în temniță pe fiul acestuia, urmașul legitim la demnitatea de calif. Despre el se povestește că se îmbăia într-un bazin plin cu vin pentru a-și potoli setea și că se servea de Coran ca țintă pentru exercițiile sale de tragere cu arcul. În cele din urmă, libertinul calif va fi ucis de fiul lui Walid I, Yezid, care însă nu va domni decât șase luni. În locul lui tronul va fi ocupat de fratele său Ibrahim care, de asemenea, nu reușește să se mențină la conducerea Imperiului. El va fi înlăturat de un general destoinic care va domni timp de șase ani sub numele de Merwan II. O perioadă tragică ce se va încheia cu răsturnarea dinastiei omayyade.

Dacă pe tărâm religios califatul omayyad a fost cauza principală a destrămării unității spirituale a Islamului, pe planul înfăptuirilor politice realizările Omayyazilor nu pot fi trecute cu vederea. Granițele Imperiului au atins maximum de extindere, iar pe plan intern, cu excepția unor perioade de tulburări, dinastia a asigurat, în general, un regim de ordine și stabilitate. Situația se înrăutățește însă în secolul VIII, când tronul revine unor conducători incapabili care secătuiesc finanțele, care lasă guvernarea pe seama eunucilor și care nu mai sunt în stare să mențină sub control individualismul arab, principala trăsătură negativă a lumii musulmane. Vechile adversități tribale ies din nou la lumină sub formă de conflicte politice. Ura dintre Hașemiți și Omayyazi se adâncește. Arabia, Egiptul și Persia se răzvrătesc împotriva dominației abuzive a Damascului, iar mândrii persani care după convertirea la islamism dobândesc egalitate în drepturi cu arabii, pretind acum să li se recunoască această egalitate, nemaitolerând dominația siriană.

Rudele apropiate ale Profetului erau îngrozite văzând cum în fruntea Islamului se instalase clanul Omayya, alcătuit din cei mai înverșunați dușmani ai lui Mahomed care aderaseră ultimii la noua religie, convertirea lor având la bază interesul, nu convingerea. Vechii musulmani medinezi priveau cu indignare lipsa de moralitate și indiferentismul religios al califilor omayyazi. Ei se rugau să vină ziua mult așteptată când Allah le va trimite un Mahdi, un Mântuitor, care să-i elibereze de această conducere umilitoare.

La suirea pe tron a lui Merwan II situația devenise explozivă și forțele potrivnice Omayyazilor așteptau doar apariția unei personalități temerare, care să preia conducerea unei mișcări insurecționale. Abu al-Abbas, strănepotul unui unchi al lui Mahomed, și-a asumat această sarcină și a preluat conducerea răzvrătiților. El a organizat răscoala în provincii și a câștigat sprijinul naționaliștilor șiiți din Persia. În anul 749, Abu al-Abbas se proclamă calif la Kufa. Încercarea lui Merwan II de a i se opune s-a soldat cu o înfrângere totală. Urmărit de trupele conduse de Abdallah, unchiul noului calif, Merwan se refugiază la Damasc. După un asediu de un an, orașul se predă, Merwan este făcut prizionier și capul său îi este trimis lui Abu al-Abbas.

Dar noul calif nu este mulțumit numai cu atât. **"Dacă ei ar fi ajuns să bea sângele meu"**, spune el, **"nu și-ar fi potolit setea numai cu atât. Iată de ce mânia mea nu este stinsă de sângele acestui om"**. Abu al-Abbas s-a denumit pe sine **"al-Saffah"**, însetatul de sânge, și a ordonat ca toți prinții din familia Omayya să fie urmăriți fără milă și uciși, pentru a se împiedica orice încercare de revenire la putere a vechii dinastii.

Abdallah, care fusese numit guvernator al Siriei, a îndeplinit ordinul repede, folosind un vicleșug tipic oriental. El a făcut cunoscută o amnistie pentru toți membrii clanului Omayya și a invitat optzeci de conducători din rândul lor la un banchet menit să consfințească concilierea. În timpul mesei, la un semn al său, în sala în care avea loc banchetul au năvălit soldați înarmați care i-au măcelărit pe toți invitații. Alți membri ai familiei, care nu participaseră la masa festivă, au fost urmăriți fără cruțare și uciși. Mai mult chiar, mormintele mai multor califi omayyazi au fost profanate, osemintele au fost dezgropate, biciuite și spânzurate, iar apoi arse și cenușa împrăștiată în cele patru vânturi. Din numeroasa familie Omayya, un singur reprezentant va reuși să scape cu viață. El se va refugia în Spania, unde va întemeia un nou regat.

(va urma)

Gabriel CONSTANTINESCU

Evreii în ROMÂNIA

17

Invazia masivă a evreilor în teritoriile locuite din totdeauna de români, atât în provinciile României Mici, Moldova și Muntenia, dar și în Basarabia, Bucovina, Transilvania și Banat, i-a determinat pe numeroși politicieni și oameni de cultură din cea de a doua jumătate a secolului trecut să adopte o atitudine fermă față de "problema evreiască", dezvăluind, fără ocolișuri, țelurile urmărite de această invazie și consecințele ei nefaste pentru ființa neamului românesc.

✡

Vox clamantis in deserto

În acest sens un document cu valoare istorică îl constituie răspunsul pe care, în iunie 1869, Mihail Kogălniceanu, în calitate de ministru de interne, îl dă acuzațiilor aduse de guvernele occidentale și de propaganda proiudaică despre persecuții cu caracter religios care ar avea loc în România, împotriva evreilor.

"*În România* - afirmă Mihail Kogălniceanu - *cestiunea jidovilor nu este o cestiune religioasă; ea este o cestiune* ***națională*** *și totodată o cestiune* ***economică***.

În România jidovii nu constituesc numai o comunitate religioasă deosebită; ei constituesc în toată puterea cuvântului o naționalitate, străină de români prin origină, prin limbă, prin port, prin moravuri și chiar prin sentimente.

Nu este, prin urmare, la mijloc persecuțiune religioasă; căci de ar fi așa, israeliții ar întâmpina interdicțiunea sau restricțiunea în exercițiul cultului lor, ceeace nu este. Sinagogele lor nu s-ar ridica libere alăturea de bisericile creștine. Învățământul lor religios, publicarea lor de cult, asemenea nu ar fi învoite.

Toți acei care au vizitat Principatele, și îndeosebi Moldova, s-au înspăimântat de aspectul trist, spre a nu zice mai mult, ce-l înfățișează israeliții polonezi care împoporează orașele noastre. Când ei au cercetat mai în fond comerțul, industria și mediile de conviețuire a acestei mulțimi, acești călători s-au spăimântat și mai mult, căci au văzut că ***jidovii sunt consumatori fără a fi producători****. Și că marea, și pot zice, singura și principala lor industrie, este debitul băuturilor...*

...Eu nu am scos pe nici un evreu din domiciliul său pe simplul cuvânt că după toate legile țării israeliții din România nu au dreptul la domiciliu la sate...

...Eu am mărginit închirierea pe viitor de cârciumi și accisuri la israeliți, și mai în special, la cei ce se numesc Galițiani și Podoliani. Măsura aceasta este întemeiată pe regulamentul organic și pe legea votată de adunarea generală și sancționată de Domnul Mihai Sturza și pe care nici o lege posterioară n-a desființat-o până astăzi...

...În această situațiune nu un ministru, ci zece miniștri, succedându-se la putere, unul după altul, n-ar putea face altfel decât ceeace am făcut eu și predecesorii mei.

Miniștrii ai României, ai unei țări cu un regim constituțional, noi nu putem guverna decât conform cu voința națiunii.

Suntem datori a ține seama de trebuințele, de păsurile, și până la un oarecare punct și chiar de prejudițiile ei...

...Aceasta dovedește marea iritațiune din partea populațiunilor române, provenită din grele suferințe și din o legitimă îngrijire, căci ***este vocea unei națiuni ce se simte amenințată în naționalitatea sa și în interesele sale economice****. Această voce străinii o pot înăbuși,* ***dar nu este permis nici unui ministru român, de orice partid ar fi, de a nu o asculta****.*

De aceea, nu de astăzi, ci de pururea, în tot timpul și sub toate regimurile, toți domnii, toți bărbații de stat ai României, ***toți acei ce poartă un interes viu pentru țara lor, s-au preocupat de necesitatea de a opri exploatarea poporului român*** *printr-un alt popor străin lui,* ***prin jidovi****."*

✡

Dar o adevărată explozie a sentimentului național, a dragostei de neam și de țară, s-a produs în anul 1879, ca reacțiune la obligația pe care Marile Puteri participante la Congresul de la Berlin au impus-o României Mici de a revizui articolul 7 din Constituție, deschizând porțile împământenirii evreilor.

Din numeroasele manifestări de indignare față de această silnicie la care Țara era supusă am reținut, îndeosebi pentru actualitatea lui în condițiile de azi ale României, discursul rostit în ședința Senatului din 7 Octombrie 1879 de poetul Unirii, Vasile Alecsandri.

"Astăzi România se prezintă nouă cu istoria sa în mână pentru ca noi să înscriem pe paginile sale sau ***umilirea și pierderea neamului nostru*** *sau* ***demnitatea și salvarea lui****...*

...În prezența acestei situații, fără seamăn în analele istorice ale lumii, trebuie să știm a ne ridica cu inima și cu cugetul la înălțimea datoriei noastre, fără patimi, fără violențe, dar cu spirit liniștit, cu patriotism luminat și cu nobilul curagiu ce se cere de la oamenii chemați a decide de soarta țării lor...

...Ce este această nouă cumpănă? Ce este această nouă năvălire? Cine sunt năvălitorii, de unde vin, ce vreau? Și cine este noul Moisi, care-i conduce la noul pământ al făgăduinței, așezat de data aceasta pe malurile Dunării?

Ce sunt năvălitorii? Sunt un popor activ, inteligent, neobosit întru îndeplinirea misiunii sale; sunt adepții celui mai orb fanatism religios; cei mai exclusiviști din toți locuitorii pământului, cei mai neasimilabili cu celelalte popoare ale lumii...

...Ce vreau ei de la noi?

Să devină proprietari ai pământului acestui popor, iar din vechii stăpâni ai țării să facă niște iloți, precum sunt astăzi țăranii din Galiția și din o parte a Bucovinei.

Țara e frumoasă, îmbelșugată; ea are orașe mari, drumuri de fier, instituții dezvoltate, și un popor cam neprevăzător, ca toate popoarele de viță latină... Ce este mai ușor decât a se substitui locuitorilor acestei țări și de a face din țara întreagă o proprietate izraelită?

Dacă este acesta planul năvălitorilor de astăzi, precum totul ne induce a o crede, el probează încă o dată spiritul întreprinzător al neamului israelit și, departe de a merita un blam, el e de natură a-i atrage lauda și admirarea oamenilor practici. Blamul s-ar cuveni nouă, Românilor, dacă prin nepăsarea noastră sau prin aplicarea unor fatale și absurde teorii umanitare, am da înșine o mână de ajutor la îndeplinirea acestui plan.

Blamul ar cădea pe capul nostru dacă înșelați de aceleași teorii, înțelese pe dos, sau dominați de o spaimă imaginară sub influența unor amenințări imaginate, am uita că patria românească este un depozit sacru încredințat nouă de părinții noștri, pentru ca să-l transmitem întreg și nepătat copiilor noștri...

...Ce ar zice dar țara întreagă, dacă i-am crea o asemenea situație în istorie? Ce ar zice românul care s-a luptat voios pentru independența moșiei strămoșești? Țara și-ar întoarce ochii cu durere de la noi. ***Românul*** *ar zice: Nu-mi mai cereți de astăzi înainte* sângele meu, *dacă acel sânge vărsat, nu slujește decât la trunchierea țării și la înjosirea demnității naționale.* ***Pentru aceste considerente, când astăzi România vine cu istoria sa în mână pentru ca noi să înscriem pe paginile sale, al nostru veto, eu rup pagina destinată pentru înscrierea umilirii țării, iar pe cealaltă pagină scriu cu inima mea: demnitatea și salvarea ei!****".*

✡

Cu același prilej filosoful Vasile Conta a ținut în Camera Deputaților o amplă cuvântare, din care redăm concluzia formulată în modul cel mai categoric cu putință: **"Noi, dacă nu vom lupta în contra elementului jidovesc, vom pieri ca națiune"**.

✡

Remarcabil în această ordine de idei, este momentul de trezire al lui Ion Heliade-Rădulescu care, așa cum menționează Nicolae Iorga în "*Istoria Evreilor în Țările noastre*", scrisese pe steagul tricolor al Revoluției de la 1848 :"*emanciparea Israeliților*". Zece ani mai târziu, în capitolul intitulat "Israeliții și Jidanii" din "*Echilibrul între antitheze sau spiritul și materia*", Ion Heliade-Rădulescu scria: "*Nu vedeți Dumneavoastră că Tărtanii din Englitera și Franța nu cer drepturi de cetățeni în România, ci privilegii, supremația; vor a fonda o aristocrație a banilor, a Vițelului de Aur? Cer ceea ce noi nu putem da până la ultimul Român... Pentru binele ce le dorim și le-am dorit, în numele regenerării popoarelor și însuși a Evreilor pe pământul Palestinei, îi plângem de pietate și le dăm tot sfatul ce le poate da un creștin, - gelos de mântuirea umanității întregi, prin rănile lui Christ ce din înălțimea Crucii ieartă pe înșiși călăii săi, - să nu cumva să încerce la una ca aceasta și nici să nu cuteze nici a cugeta, necum a pretinde ceva în această epocă de agitație provocată de îngerii Satanei ce i-a indus în tentațiune, să nu cerce la una ca aceasta că Dumnezeu știe unde vor ajunge Românii în legitima lor și cea mai sacră din toate urgiile, apărându-și drepturile lor ca orice națiune ce își are instinctul de conservare!*"

✡

Dezvăluind adevărata față a raporturilor dintre intrușii evrei și populația românească autohtonă, istoricul A.D.Xenopol scria în 1902, în studiul "*La question israelite en Roumanie*" următoarele:

"*Dacă un român s-ar hotărî să deschidă o prăvălie, nici un jidan nu-i va trece pragul, fiind astfel ocolit de o clientelă numeroasă, în timp ce românii nu se opresc deloc de a cumpăra de la Jidani. Se înțelege dar că chiar fără cartelarea prețurilor, rezistența negustorului și meseriașului român poate fi înfrântă.*

Niciodată un jidan nu va primi în întreprinderea sa un Român dacă acesta din urmă ar putea să învețe de la el câte ceva; căci Românii nu sunt primiți în casele jidovești decât ca slugi sau hamali. Acest sistem de exclusivism persistă cu toată puterea. Nu se află, în ateliere sau prăvălii ale jidanilor care au înțăsat Moldova de la un capăt la altul, ***nici un singur creștin sau Român*** *ca ucenic, lucrător, contramaistru, contabil, casier, vânzător.*

Jidanii practică deci față de Români exclusivismul economic cel mai riguros și nu pot renunța la el, căci le este prescris de însăși religia lor".

✡

Vom încheia această sumară prezentare a stării de spirit de care erau animați intelectualii patrioți din cea de a doua jumătate a secolului trecut cu cuvintele lui Mihai Eminescu privitoare la **"Chestiunea israelită"**.

"*Dacă astăzi, când n-au plenitudinea drepturilor civile și nici pe cele politice, au pus mâna pe tot negoțul și pe toată industria mică din Moldova, dacă astăzi se lăfăiesc înspăimântător asupra șesului românesc, dacă astăzi se încuibă în vatra harnicilor olteni, ce va fi mâine, când vor avea drepturi egale, când vor avea putința de a-și zice români, când vor avea înscris în legi dreptul formal că patria aceasta este a lor tot deopotrivă cu noi!*

Prin ce muncă sau sacrificii și-au câștigat dreptul de a aspira la egalitate cu cetățenii români! Ei au luptat cu Turcii, Tătarii, Polonii și Ungurii? Lor le-au pus Turcii, când au înfrânt tratatele vechi capul în poale? Prin munca lor s-a ridicat vaza acestei țări, s-a dezgropat din învăluirile trecutului această limbă? Prin unul din ei și-a câștigat neamul românesc dreptul la soare?"

✡

Din păcate, în ciuda numelor de prestigiu ale personalităților care s-au străduit să atragă atenția asupra primejdiei reprezentate de invazia evreilor și de pătrunderea lor atât în principalele domenii economice, cât și în viața spirituală, glasul acestora nu a avut ecoul scontat, răsunând mai mult în pustiu. Raporturile care se vor stabili, în această perioadă, între Români și Evrei vor fi din cele mai ciudate. În timp ce Românii vor apăra ființa Națiunii și a Statului, cu atitudini din cele mai binevoitoare față de Evrei, aceștia se vor organiza metodic, ducând o luptă pe viață și pe moarte pentru a subjuga populația băștinașă. O luptă în care, în multe privințe, Românii au fost înfrânți, așa cum ne vom strădui să dovedim, prin cifre și fapte, în capitolul următor.

(va urma)

marginalii

Sfârşitul anului 1993 a fost foarte bogat în apariţii editoriale, cel mai bine reprezentată fiind cartea teologică. Foarte multe apariţii au purtat semnătura Părintelui Dumitru Stăniloae, mutat la cele veşnice în toamna care a trecut. Ultimul său volum antum, *Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie*, a văzut lumina tiparului la Editura "Dacia" din Cluj (colecţia "Ieşirea din labirint", seria "Homo religiosus"). Este vorba de o culegere de texte din cărţile sale anterioare, inteligent alcătuită şi structurată de d-l Sandu Frunză, care semnează şi Studiul introductiv (pe lângă Prefaţa Pr.Prof. Ilie Moldovan). Materia este divizată în 4 capitole mari:"Căderea protopărinţilor şi restaurarea omului prin Iisus Hristos", "Trei moduri ale cunoaşterii lui Dumnezeu", "Pe drumul desăvârşirii creştine" şi "Reflexii asupra nemuririi" (volumul totalizează aproape 250 p.).

Postum, pe lângă *Ascetica şi mistica creştină sau Teologia vieţii spirituale*, Casa Cărţii de Ştiinţă (?!), Cluj, 1993 şi *Ascetica şi mistica ortodoxă*, 2 vol., Editura "Deisis", Alba Iulia, 1993 (de fapt două variante mai extinse ale volumului *Spiritualitatea ortodoxă* din 1981, având la bază un curs al autorului din 1946-47), i-au mai apărut volumele *Sfânta Treime sau La început a fost Iubirea*, Editura Institutului Biblic..., Bucureşti, 1993 (citâm din Prefaţă:"Ortodoxia nu cunoaşte numai un Hristos al discursurilor, ci pe Hristos care, iubind pe Tatăl prin Duhul Sfânt, comunică şi credincioşilor această iubire a Sfintei Treimi"), *Iisus Hristos - Lumina lumii şi îndumnezeitorul omului*, Editura "Anastasia", Bucureşti, 1993 (lansat festiv înainte de Crăciun, la Galeriile "Catacomba") şi traducerea românească a *Istoriei lausiace* (*Lavsaicon*) a bătrânului Paladie (364-425?), episcop al Helenopolisului, ucenic al lui Evagrie Ponticul şi prieten apropiat al Sf.Ioan Gură-de-Aur. Această cărţulie, stând alături de *Patericul* egiptean şi de *Limonariul* lui Ioan Moshu, cuprinde 71 de istorisiri din viaţa monahală a creştinismului timpuriu, cu poveţe "pline de sfinţenie"; a fost editată tot de către Institutul Biblic şi de Misiune al B.O.R. (titlul vine de la numele dregătorului *Lausus*, cel care l-a rugat pe Paladie să întocmească scrierea, în jurul anului 420).

Se cuvine menţionată şi *Bibliografia Părintelui Academician Profesor Dr.Dumitru Stăniloae*, alcătuită prin strădania prof.Gh.Anghelescu şi apărută tot la Bucureşti; e un pas necesar spre o viitoare bibliografie mai completă, mai precisă şi mai bine structurată a operei celui mai însemnat teolog român (pe jumătate încă necunoscută publicului nostru actual).

Planurile mai multor edituri conţin şi alte titluri în curs de apariţie, purtând aceeaşi prestigioasă semnătură; unele sunt inedite (*Comentariu la Evanghelia după Ioan* sau noua versiune românească a operei lui Dionisie Pseudo-Areopagitul), altele reeditări mult aşteptate ale unor cărţi din tinereţe (*Ortodoxie şi românism, Iisus Hristos sau Restaurarea omului*).

La Editura "Anastasia" din Bucureşti a apărut, tot spre sfârşitul lui 1993, sub îngrijirea d-lui Răzvan Bucuroiu, cartea intitulată *Despre vise şi vedenii* a Arhimandritului Ilie Cleopa (unul dintre ultimii supravieţuitori iluştri ai generaţiei duhovniceşti a lui Dumitru Stăniloae şi Arsenie Boca). Volumul (încheiat încă din 1962) cuprinde şapte convorbiri:"Despre mândrie şi smerenie", "Despre slava deşartă", "Despre vise", "Despre vise mai pe larg", "Despre vise şi vedenii" (care a dat şi titlul volumului), "Despre Sf.Liturghie şi Sf.Împărtăşanie", "Despre împărtăşirea cu vrednicie sau cu nevrednicie". Cartea este cu atât mai binevenită la cunoştinţa publicului larg cu cât problema "viselor" şi "vedeniilor" s-a ridicat tot mai acut în vremea din urmă, mai ales în legătură cu fenomene precum cele de la Vladimireşti sau Pucioasa-Glodeni, ce au pus la grea încercare, chiar dacă în chip deosebit, ortodoxia noastră contemporană.

După *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, iată că a apărut în limba română şi o altă carte a marelui teolog rus Vladimir Lossky: *Introducere în teologia ortodoxă*, Editura Enciclopedică (colecţia "Orizonturi spirituale"), Bucureşti, 1993 (în rom. de Lidia şi Remus Rus, cu o prefaţă de Pr.Prof.D.Gh.Popescu). Publicată iniţial în limba engleză, sub egida Seminarului Sf.Vladimir din New-York, în 1978, cartea aceasta completează de minune strălucita sinteză a autorului din 1944. Structurată mai didactic şi scrisă într-un limbaj mai accesibil publicului larg, ea cuprinde un Prolog ("Credinţă şi teologie"), patru capitole mari ("Cele două monoteisme", "Creaţia", "Păcatul originar" şi "Dogma hristologică"), precum şi un foarte util Postscriptum (despre "Chip şi asemănare") din care citâm:"Spiritul uman trebuie să-şi găsească hrana în Dumnezeu, să trăiască în Dumnezeu; sufletul trebuie să trăiască în spirit; trupul trebuie să trăiască în suflet - acesta a fost planul originar în legătură cu natura nemuritoare a omului. Îndepărtându-se însă de Dumnezeu, spiritul, în loc să hrănească sufletul, începe să trăiască pe seama sufletului, hrănindu-se din substanţa lui (acestea sunt astăzi numite, de obicei, "valori spirituale"). La rândul lui, sufletul începe să trăiască din viaţa trupului, aceasta fiind sorgintea patimilor. În fine, trupul, constrâns să-şi caute hrană în lumea exterioară, în lumea neînsufleţită, ajunge să descopere moartea. Structura omului se desface în bucăţi" (pp.186-187).

Nu putem ieşi din domeniul cărţii teologice fără a menţiona şi apariţia în limba română (Arhiepiscopia Romano-Catolică de Bucureşti, 1993) a *Catehismului Bisericii Catolice*, tom de aproape 700 de pagini, purtând pecetea Vaticanului (textul tipic latin a fost editat în 1992, cu binecuvântarea Papei Ioan-Paul II).

Un eveniment editorial al anului recent încheiat trebuie considerată apariţia *Prelegerilor de Filosofia Religiei* ale lui Nae Ionescu, la "Biblioteca Apostrof" din Cluj. Ediţia, îngrijită cu profesionalism de d-na Marta Petreu, după vechile stenograme ale lui Tudor Ionescu şi Floru Andronic, cuprinde prelegerile ţinute în 1925 şi care "cronologic vorbind, reprezintă cel de-al treilea curs de probleme religioase ţinut la Universitatea bucureşteană de Nae Ionescu", după cele din 1920-21 şi 1923-24 (în schema generală a operei lui Nae Ionescu, anexată volumului de *Istoria logicei* editat în 1941 de un grup de discipoli ai săi, cursul în cauză figurează la poziţia 20, ca unul de "fenomenologia actului religios").

Editarea unei "opere" păstrate în astfel de condiţii este extrem de dificilă, mai ales când se face practic pentru prima oară (cursurile retipărite până în prezent de Editura "Humanitas" mai beneficiaseră de ediţii anterioare, din anii '40). De aceea meritul editoarei clujene este cu atât mai mare. Nota asupra ediţiei dezvăluie câteva aspecte ale acestui lăudabil travaliu cultural.

Cursul cuprinde 15 prelegeri; spre deosebire de editorii interbelici ai altor cursuri naeionesciene, d-na Marta Petreu n-a considerat de cuviinţă să dea celor 15 capitole-prelegeri nişte titluri orientative, care, puse eventual între paranteze drepte, n-ar fi dăunat deloc, ba dimpotrivă; am zice că este singurul "cusur" lesne sesizabil al ediţiei.

Textului i s-a anexat un Indice, iar acolo unde era absolut necesar s-au dat şi scurte note de subsol.

Reamintim că textul mai fusese publicat, dar fără îngrijirea corespunzătoare (ba chiar cu erori şi omisiuni penibile), în revista "Viaţa Românească" (de la Nr.5/1990 la Nr.7/1991), având o răspândire foarte limitată.

Să mai menţionăm că şi ilustrului discipol al lui Nae Ionescu, regretatul Petre Ţuţea (de la a cărui moarte s-au împlinit doi ani), i s-a mai publicat, spre sfârşitul anului trecut, un volum nu tocmai inedit, *Teatrul seminar.Lumea ca teatru*, de către nişte editori obscuri, mânaţi vizibil de raţiuni comerciale (nu-s primii, dar sperăm să fie ultimii din această categorie la care ne-am mai referit!).

Menirea naţionalismului, una dintre cărţile cele mai interesante şi mai actuale semnate de răposatul Horia Sima, dezvăluie un gânditor politic subtil şi lucid, capabil să se adapteze noilor realităţi europene, fără a-şi trăda principiile ideologice ale tinereţii. Cartea aceasta, în care se încearcă o logodnă realistă între naţionalism şi democraţie, rămâne o contribuţie care depăşeşte cadrul strict românesc, intrând în patrimoniul ideologic al dreptei europene. Privind totuşi lucrurile prin prisma actualităţii româneşti, ar fi de observat, fără alte comentarii, că d-l Marian Munteanu, deşi atât de apropiat tocmai taberei antisimiste,"se mişcă" mai degrabă, cu naţional-democraţia sa, pe linia mai nouă a lui Horia Sima decât pe cea tradiţională a lui Corneliu Z.Codreanu...

Publicarea cărţii în România a fost asumată de Editura "Vremea" din Bucureşti (nici o legătură cu publicaţia omonimă a lui Adrian Păunescu!), cu acordul d-lui Prof.Dr.Aurelio Rău (Madrid) şi cu o scurtă notă introductivă semnată de d-l ing. Mircea Nicolau (Bucureşti). Până acum cartea era cunoscută mai ales în versiunea ei franceză (*Destinée du Nationalisme*, Editura P.E.G., Paris, 1951, 228 p.), deşi în acelaşi an apăruse şi în româneşte la Salamanca (Publicaciones de la Asociación Cultural Hispano - Rumana).

Pentru cei interesaţi de istoria naţionalismului românesc (şi mai ales a Mişcării Legionare) semnalăm, cu oarecare întârziere, cartea foarte rezonabilă a istoricului italian Michele Rallo, *România în perioada revoluţiilor naţionale din Europa (1919-1945)*, apărută în 1990 la Roma şi tradusă în româneşte în 1993, la Editura "SeMpre" din Bucureşti. (Continuă să rămână o ruşine faptul că propria noastră istorie interbelică este abordată şi limpezită astăzi mai ales de istorici *străini*: Heinen, Veiga, Rallo etc.! Când va ieşi oare istoriografia românească din blazarea ei atât de îndelungată? Sau este nevoie pentru asta de "altă revoluţie"?!).

Volumul II al *Poeziilor* lui Radu Gyr (ed.îngrijită de d-na Simona Popa, fiica poetului) poartă titlul *Stigmate* şi a apărut în ajunul sărbătorilor de iarnă la Editura "Marineasa" din Timişoara. În frunte (ca şi în cazul vol.I) este aşezată poezia-manifest "Ridică-te Gheorghe, ridică-te, Ioane" (pentru care poetul a fost condamnat la ani grei de temniţă sub comunişti). O utilă notă lămuritoare, explicând sumar structura volumului, găsim la p.270. Între paginile 219-264 figurează o *Addenda* cu "poezii pe care poetul le-a dorit în acelaşi volum, dar n-a mai avut timp să le ordoneze". Reamintim că este în curs de apariţie şi cel de-al treilea volum, care va încheia ediţia.

Şi pentru că tot suntem în spaţiul publicistic al Timişoarei, să semnalăm şi *Almanahul "Gazetei de Vest"* pe 1994 (o iniţiativă inspirată din vestitul precedent interbelic al Almanahului "*Cuvântul*" pe 1941, din care se şi reproduc pagini întregi). Volumul, scos în condiţii grafice deosebite (ceea ce face rezonabil preţul de 2000 lei), reprezintă un util şi interesant documentar legionar, urmărind fenomenul "de la trecut la prezent". Să sperăm că almanahul va putea fi scos şi în anii următori, beneficiind de o soartă mai puţin vitregă decât precedentul său din 1940. Strădaniile d-lui Guleş ar merita-o cu prisosinţă, chiar dacă se mişcă în continuare pe un spaţiu destul de îngust...

Un document de excepţională importanţă şi semnificaţie este publicat, pentru prima oară după 1945, în revista "Mişcarea" (Anul III, Nr.1/22, p.5), în cadrul unui grupaj realizat de d-l George Roncea ("Francmasonii - Duşmanii lui Hristos"). Este vorba de poziţia adoptată în mod oficial de Sf.Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în anul 1937, *împotriva Francmasoneriei*. La baza hotărârii sinodale a stat un studiu întocmit de IPS Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului (a se urmări şi Numerele viitoare). Documentul sinodal arată limpede şi măsurile ce se impun şi care rămân de certă actualitate. Poate că ar fi vremea, după exemplul recent al Bisericilor din Grecia şi Cipru (a se vedea şi în "P.C.", An III, Nr.8-9, p.15, articolul semnat de d-l Silviu Alupei), ca Biserica Ortodoxă Română de astăzi să-şi reasume public această poziţie şi să devină, aşa cum se cuvine, principalul bastion al luptei antimasonice din România contemporană.

Răzvan CODRESCU

Iară noi? Noi, epigonii?...

Spiritul imitativ şi neputinţa creatoare par să definească, din păcate, tânăra generaţie actuală; lumea românească trece printr-o criză de *epigonism*, atât în domeniul politic, cât şi în cel cultural. Două manifestări ni se par deplin grăitoare în acest sens. Una, aparţinând domeniului cultural, constă în prelungirea epigonică a vechiului gândirism; la Sibiu, sub conducerea tânărului teolog Mihai Marinica (totuşi o minte ageră şi un condei sigur), apare "seria nouă" a "Gândirii", care se complace a trăi din reproducerea textelor interbelice, inclusiv cu vechea prezentare grafică. Contribuţiile contemporane sunt sporadice şi prea puţin semnificative. E un caz tipic de epigonism şi parazitism cultural. În lipsa unei "grupări" tinere, coperta trimite la vechea şi ilustra grupare din jurul lui Nichifor Crainic, ai cărei puţini supravieţuitori sunt astăzi nonagenari...

Cealaltă manifestare simptomatică, din ce în ce mai gălăgioasă, aparţine domeniului politic şi constă în maimuţărirea vechiului legionarism; este vorba, mai nou, de Partidul Dreptei Naţionale (cu organul de presă "Noua Dreaptă", care aduce aminte, vrând-nevrând, de penibila publicaţie omonimă din exil, pentru care până şi creştinismul e o treabă "jidănească"!). Personajul obscur din fruntea acestei "mişcări" răspunde la numele de Radu Sorescu şi este nepotul ministrului-poet Marin Sorescu (cel atât de înspăimântat de "fascism", dar nu de acela experimentat de nepot. ci de un altul. fictiv. pus pe seama... Editurii "Humanitas"!).

"Dreapta Naţională", prin manifestările sale de un extremism iresponsabil (dacă nu cumva "regizat" din culise, cum se spune), dar şi de un incomensurabil ridicol, nu face decât să compromită dreapta creştină autentică (şi aşa urmărită de o mulţime de prejudecăţi generalizate). E un caz tipic de epigonism şi parazitism politic, căutând chiar să-şi asocieze, prin fraudă publicistică, numele unor venerabili supravieţuitori ai Mişcării Legionare (cum ar fi, bunăoară, d-l Faust Brădescu)...

Să ne oprim puţin la acest soi de epigonism politic, care nouă ni se pare foarte primejdios din numeroase motive. Discuţia nu-i chiar nouă; am mai purtat-o în legătură cu Mişcarea Pentru România a d-lui Marian Munteanu (şi inclusiv cu publicaţia "Mişcarea", totuşi indiscutabil superioară "Noii Drepte", fie şi numai datorită unei mult mai substanţiale echipe gazetăreşti, în frunte cu tânărul sociolog Dan Dungaciu, în care se poate întrevedea un publicist de mare viitor).

Am arătat, în mai multe rânduri, că fiecare generaţie *autentică* trebuie să se manifeste *creator*, în forme *specifice*, adecvate vremurilor ei. Aşa s-a întâmplat şi cu strălucita generaţie de la 1922. Noi putem beneficia astăzi de experienţa ei, dar nu mai putem reitera legionarismul ca atare, pentru că tot contextul s-a schimbat. Principiile mai pot fi viabile, dar formele s-au perimat. A maimuţări astăzi acele forme înseamnă să rişti ridicolul şi suspiciunea, să te hrăneşti din iluzie şi mistificare, să dai dovadă de lipsă de realism, de inautenticitate şi de sterpitudine. Cu atât mai mult cu cât generaţia tânără actuală este una foarte problematică, neexcelând (din pricini de care, în mare măsură, nu este ea vinovată) nici prin unitate, nici prin formaţie, nici prin vitalitate creatoare; ceea ce o caracterizează, din păcate, este tocmai individualismul, dezorientarea, lenea şi nerodnicia. O astfel de generaţie nefericită, din care abia de se ivesc câteva vârfuri răzleţe, nu trebuie flatată şi idealizată ca atare, ci *trezită* şi *modelată*. Numai în urma unui real cutremur lăuntric ea s-ar putea defini şi unifica, acţiunea exterioară urmând abia după aceea, născută firesc din experienţele, mentalitatea şi nevoile actualităţii.

Pe noi nu ne sperie descendenţa legionară (ba mai degrabă tindem să o considerăm o onoare), ci numai sensul greşit în care ea poate fi înţeleasă şi asumată. De aceea nu constatăm faptele cu repulsie, ci doar cu îngrijorare. Nu avem nevoie de o imitaţie ieftină, ci de *o primenire creatoare* a naţionalismului nostru creştin. Nu vom putea însă răspunde semnificativ şi eficient acestei nevoi doar *decretând* "creştină" şi "naţionalistă" o generaţie de rockeri şi depechişti, compilând în cercuri restrânse programe şi statute de acum 70 de ani, încingându-ne cu chimire sau organizând marşuri, făcând piruete retorice sau violenţe de limbaj!

De altfel, d-l M.Munteanu însuşi, după euforia imitativă a începuturilor, pare să fi priceput măcar în parte aceste lucruri (ceea ce şi explică tot mai desele dumnealui disocieri de legionarism, din păcate nu întotdeauna corecte).

Cu numitul Radu Sorescu - a cărui "mişcare" este un fel de imitaţie a... imitaţiei - situaţia ni se pare mult mai gravă. Statutul partidului său (publicat nu demult şi în paginile cotidianului "Ora"), imitând în mod inabil *Cărticica şefului de cuib* şi alte vechi îndreptare legionare, este de o lipsă de simţ al realităţii care atinge ridicolul şi bate spre caragialism, iar pe unii, mai puţin înzestraţi cu simţul umorului, îi poate chiar speria de-a binelea, consolidându-le prejudecăţile despre aşa-zisul "extremism" de dreapta. Până la urmă se creează impresia că toată această parodie are drept scop compromiterea dreptei în general, prin ridiculizarea ei publică...

Aspectul cel mai ridicol rămâne acela al rigidei structuri "ierarhice" a grupării, implicând supunerea *necondiţionată* faţă de "capul" acesteia, devenit icoană a *autorităţii*. Sigur că şi aici avem de-a face cu un reflex legionar; de-alde Radu Sorescu se crede chemat să joace rolul "Căpitanului"! Ceea ce-i scapă epigonului nostru este că Zelea Codreanu nu şi-a decretat arbitrar autoritatea, ci *şi-a impus-o firesc* în ani îndelungaţi de lupte şi sacrificii (1919-1927); când dădea acel laconic ordin de zi ("Astăzi, Vineri, 24 iunie 1927, ora 10 seara, se înfiinţează Legiunea Arhanghelul Mihail, *sub conducerea mea*..."), Căpitanul era deja un simbol necontestat al românismului şi aproape o legendă a generaţiei sale. Dumneata cine eşti, domnule Sorescu? Care-i Nicolina dumitale? Unde ţi-ai riscat pielea sau când te-a întâmpinat ţara cu flori şi cu urale? Nici nu ţi-ar sta bine pe un cal alb, din pricina contrastului care s-ar crea...

E drept că şi d-l M.Munteanu s-a crezut (şi poate se mai crede) un al doilea Codreanu. Şi conducerea M.P.R. se bazează, statutar, pe acelaşi autoritarism. Dar cel puţin d-l M.Munteanu are o anumită harismă (ceea ce l-a şi făcut foarte popular într-o vreme), are aura de necontestat a Pieţei Universităţii, are pe spinare stigmatele bâtelor minereşti. Iluzia sa "căpităneacă", chiar dacă până la urmă deşartă, are măcar anumite temeiuri în luptele sau virtuţile sale, pe când un Radu Sorescu nu s-a ilustrat prin nimic pozitiv (ba chiar dimpotrivă.... dar să nu insistăm!); neputând fi considerat nici măcar o jumătate de M.Munteanu, cum oare, păcatele noastre, să-l considerăm un Codreanu întreg?! Ce-o fi în mintea cuiva când, cocârjat de banalitate şi de anonimat, ajunge să se autodecreteze lider autoritar, reclamând încrederea şi supunerea oarbă a unei generaţii care nici măcar n-a auzit de el?! Există două posibilităţi: ori este manevrat de cineva în scopuri diversioniste, ori este bolnav şi - vorba lui Eminescu - "vrednic ca să şază în zidirea Sfintei Goliii"...

Marian Munteanu? O promisiune naţională care s-a autoanulat treptat, din pricina orgoliului său nesăbuit. Radu Sorescu? Un orgoliu ridicol, căruia i s-a năzărit că ar putea fi o promisiune naţională. Generaţia tânără actuală? Deocamdată "nişte pitici pe umerii unor uriaşi" sau mascarada epigonică a unui trecut devenit legendar...

Adolf VASILESCU

MASONERIA
plănuieşte transformarea Sf. Munte ATHOS în ....centru turistic !

Fariseii şi saducheii se apropie de Mântuitorul Hristos şi îi cer să le arate semne. Mântuitorul le răspunde: "Faţarnicilor, faţa cerului ştiţi s-o judecaţi, dar semnele vremurilor nu puteţi!"(Matei 16, 3). Tot aşa şi astăzi, după 2000 de ani de la răstignirea lui Hristos, o lume aproape îndrăcită, plină de farisei şi de saduchei, nu vrea să vadă şi să înţeleagă semnele apocaliptice pe care le trăim. Suntem atât de pedanţi şi de pretenţioşi, atât de scrupuloşi în fleacuri şi nimicuri, atât de "semioticieni" şi "hermeneuţi", încât universul şi lumea, din care l-am exilat pe Dumnezeu, s-ar zice că nu mai au vreun "sens" sau vreo "semnificaţie" pe care *omul autonom* de astăzi să nu le cunoască. Şi totuşi omul de astăzi e frate geamăn cu fariseul şi cu saducheul de acum două mii de ani. Deşcreştinarea lumii a ajuns în ultimile ei faze, răspunzând parcă aşteptărilor din *Protocoalele Înţelepţilor Sionului*, dar sărmana omenire nu vrea să vadă semnele apocaliptice: apostazie generală şi organizată; "ecumenism" bisericesc, comuni(tari)sm, sectarism, new-age-ism, internaţionalism, desfrâu moral nemaivăzut, anarhie democratică, ateism şi materialism sălbatic, decăderea clerului, cutremure, foamete ş.a.m.d.

Din Grecia, prin intermediul revistei bilunare "Vestitorul ortodoxiei", editată de Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române (vezi nr.105 din 15.11.93), starețul Schitului românesc *"PRODOMU"* din Sfântul Munte *ATHOS*, părintele PETRONIU TĂNASE ne trimite nouă, creştinilor ortodocşi din România, un semnal de alarmă apocaliptică pentru destinul ortodoxiei în această lume îndrăcită.

În interviul luat de redactorul "Vestitorului", preotul C.Coman, găsim următorul avertisment:"*În faţa avalanşei de secte, de masonerii şi de ideologii, este necesar ca ortodocşii să se unească*". Sub acest avertisment, părintele Petroniu dezvăluie planul masoneriei mondiale de a desfiinţa Sfântul Munte Athos, prin alungarea călugărilor athoniţi şi transformarea lui în zonă...turistică!!! Cum spuneam, fariseii şi saducheii de astăzi vor semne. Iată-le: Satan dă ultima bătălie cu ostaşii lui Hristos din Sfântul Munte Athos! Care va fi rezultatul acestei bătălii? Părintele Petroniu ne explică: "Am primit anii trecuţi o circulară din partea călugărilor atoniţi zelotişti, ramura conservatoare a Sf.Munte, în care ni se comunica *programul unei mişcări masonice <<Ioan Vekos>>*, un program vădit îndreptat împotriva Ortodoxiei, sprijinit de.....(aici textul este întrerupt de un "accident tipografic", două rânduri fiind suprapuse; să fie *intenţia* redactorului de a nu se pune rău cu duşmanii puternici ai Ortodoxiei sau numai o întâmplare? Totuşi, folosind o lupă, o lamă, o radieră fină şi două exemplare de ziar, pe care le-am suprapus la lumină puternică, am reuşit să descifrăm primul rând, care sună aşa:"sprijinit de papalitate şi de alte forţe"; din păcate, rândul doi de supraimprimare nu l-am putut descifra - n.n., S.A.).

Se preconiza ca Sf.Munte să devină un centru turistic, să se facă drumuri bune şi arsanale, ca să poată fi accesibil. Monahismul să fie încet, încet, strâns într-o mănăstire, două, doar ca mostră. Şi în locurile mai prăpăstioase să fie lăsate câteva chilii pentru ca să vadă lumea cum a fost. În rest, să fie deschis turiştilor, bărbaţi şi femei, să se facă hoteluri bune, restaurante, centre de cercetări.

Acest program, dacă se realizează, poate fi pentru Grecia o sursă imensă de venituri. Se pare că multă lume de aici, din Grecia, chiar reprezentanţi ai Statului şi ai Bisericii, ar fi de acord cu acest program masonic. O piedică serioasă este prezenţa aici a monahilor din alte ţări. De aceea, programul prevede ca să se facă toate eforturile pentru a se împiedica venirea călugărilor din alte ţări la Sf.Munte, iar cei existenţi să fie încet, încet, dacă se poate, chiar scoşi din sfântul Munte.

Deşi nu acordăm totală încredere acelui program, suntem nevoiţi să constatăm că lucrurile se realizează întocmai. Au fost recent cazuri când călugări athoniţi, din alte ţări, au fost scoşi, pe un motiv sau altul, din Sf.Munte".

Fariseii şi saducheii masoneriei mondiale, care se ocupă de "planurile turistice" ale Sf.Munte Athos, au uitat totuşi să mai consulte un "specialist-manager": *pe bunul Dumnezeu*! Tocmai acest "manager", ignorat de masonerie, s-ar putea să le încurce toate socotelile...

Silviu ALUPEI

un ochi râde, altul plânge

ANTIROMÂNISMUL DELIRANT

În revista "România literară", nr.45, din noiembrie 1993, la pag.11 ("Polemici"), a apărut un articol semnat de d-l Alexandru George, ce încearcă să adâncească o idee pe care o mai colportase anterior şi de care se arată foarte încântat: aceea că legionarii ar fi fost... *Bolşevicii noştri*! În urmă cu mai bine de un an, în revista "Formula AS", dumnealui dăduse un amplu interviu pe această temă; mai nimeni nu s-a sinchisit să-l ia prea în serios din tabăra legionarilor propriu-zişi, absurditatea afirmaţiilor anulându-le oarecum de la sine, chiar şi-n ochii duşmanilor Legiunii. Noi arătam atunci că, asemenea d-lui Z.Ornea (a cărui "competenţă" în privinţa istoriei legionare se reduce la... originea dumnealui evreiască), d-l Al.George, critic literar de mâna a doua, e un personaj iremediabil ridicol şi suficient, care crede că "are răspuns pentru toate şi decretează cu siguranţă de Caiafă: Legionarii au fost bolşevicii noştri! Sigur că o asemenea gugumănie nici nu merită discutată..." ("P.C.", nr.3/27, p.13).

S-a găsit totuşi cineva care să-i adreseze d-lui Al.George o "scrisoare deschisă", publicată, ca drept la replică, tot în revista "Formula AS" (III, 61, 1993); este vorba de d-l Andrei-Iustin Hossu, universitar clujean în vârstă de 43 de ani, simpatizant al Mişcării Legionare, altminteri greco-catolic şi tărănist prin tradiţie familială. Rândurile d-lui Hossu, dincolo de anumite lungimi biografice, cuprindeau o atitudine pertinentă şi probau în măsură suficientă incompatibilitatea de esenţă dintre bolşevism şi legionarism.

Iată însă că d-l Al.George, devenit un profesionist îndârjit al antiromânismului de coloratură masonică, se trezeşte revenind, după aproape un an, de data aceasta în "România literară", nu numai cu aceeaşi teză ineptă, dar şi cu o ofuscare întârziată împotriva preopinentului său şi a tot ceea ce ar putea trece drept "românism". Nemulţumit de eco-ul prea modest al elucubraţiilor sale antilegionare, d-l Al.George, cu o imaginaţie înfierbântată, menită a-i răzbuna mediocritatea, vorbeşte despre "un val de indignare în respectiva tabără (legionară - n.n.), rămasă şi acum vehementă şi dispusă la ameninţări şi insulte, opacă la argumente şi la nuanţe" (ceea ce i-a scăpat d-lui Al.George este că, încercând să caracterizeze tabăra adversă, a reuşit mai degrabă un fel de autodefiniţie, căci "indignarea", "vehemenţa", "insultele" şi "opacitatea" constituie tocmai trăsăturile propriului său discurs!). Cum, în afara câtorva menţiuni persiflante, aşa-zisul "val de indignare" se reduce la răspunsul d-lui Hossu, criticastrul nostru începe prin a-i aplica acestuia "lovitura sub centură", calificându-l drept privilegiat al vechiului regim, "doctor în filosofie marxistă", "domn (fost tov., actual camarad?) cu dosar politic atât de bun" ş.a.m.d. Pe sine, în schimb, d-l Al.George se recomandă ca victimă a comunismului (marginalizat social şi intelectual) şi "publicist de orientare liberală" (ceea ce iarăşi i-a scăpat este că, în majoritatea punctelor aduse în discuţie, dumnealui apare *opus* nu numai imaginii pe care şi-a făcut-o despre d-l Hossu, dar şi imaginii *reale* a propriului său patron ideologic şi financiar, d-l Z.Ornea, beneficiar şi slugă ideologică notorie a vechiului regim!).

Urmează, pe trei coloane şi jumătate, o nouă dezvoltare a "teoriei" bolşevismului legionar (care, în treacăt fie spus, nici măcar nu e inedită; "presa din Sărindar", încă din anii '30, o insinuase deja, iar Ion Antonescu o colportase la dreptul lui, după evenimentele din 1941). D-l Al.George e foarte mândru de ea: "... sunt unul dintre rarii publicişti de orientare liberală care am respins categoric ideea că legionarii au fost o agentură hitleristă, că au fost vânduţi nemţilor etc., acuze ce continuă să apară chiar şi în textele unui istoriograf de talia lui Zigu Ornea (?!) şi mai recent la Ed.Mezincescu, în cartea sa despre *Mareşalul Antonescu*". După această delimitare iniţială (în care se combate o prostie mai mică printr-o prostie mai mare), începe un delir de idei nerumegate, pe care d-l Al.George le confundă cu o demonstraţie a tezei bolşevismului legionar. Este greu de precizat cât reprezintă neputinţă teoretică şi cât reprezintă analfabetism istorico-politic în aceste consideraţii ridicole: pe de o parte sunt susţinute "rădăcinile autohtone" ale Mişcării, pe de altă parte se spune că Mişcarea (şi liderul ei) ar fi avut o origine slavă (mergând până la afirmaţia că Legiunea lui Codreanu s-ar trage, printr-o filiaţie obscură, din nu ştiu ce organizaţie a unui oarecare Purişchievici, "unul dintre asasinii lui Rasputin", sau chiar din "narodnicism"!); pe de o parte se arată caracterul de "dreapta" şi elitist al legionarismului, pe de altă parte se tună şi se fulgeră împotriva "stângismului" său "plebeian"; pe de o parte (la sugestia altora) se admite că legionarii ar fi fost "o sectă mistico-politică", pe de altă parte, nedespăduchiat mintal, d-l Al.George pune problema în termenii determinismului **economic** marxist! Nedefinindu-şi termenii, dumnealui discută ca orice ageamiu, folosindu-i cum apucă şi fluctuând senin în plină aberaţie; chiar termenul-cheie, cel de *bolşevism*, este folosit anapoda, căci la origini bolşevismul a fost prin excelenţă antinaţionalist şi anticreştin, definind tocmai transpunerea revoluţionară a internaţionalismului proletar şi ateu, de extracţie marxistă; legionarismul, oricât de aspru ar fi judecat, este, în modul cel mai evident, tocmai expresia tendinţei diametral opuse: naţionalist, creştin, antimarxist. Legionarismul s-a născut şi s-a manifestat în permanenţă ca *o reacţie împotriva bolşevismului*, a comunismului iudeo-masonic în genere. Bolşevismul a fost teoretizat, finanţat şi coordonat de evrei (de la Marx la Trotzky), în vreme ce legionarii au avut (ne-o spune şi d-l Al.George) o atitudine fundamental antievreiască (chiar dacă mai mult defensivă decât ofensivă). Incompatibilitatea se vede clar şi pe teren strict românesc. Legionarii sunt continuatorii curentului de dreapta statornicit de Eminescu, al cărui cel mai ireductibil adversar contemporan a fost tocmai stânga marxistă, moşită la noi de *evreul* C.Dobrogeanu-Gherea (Solomon Solomonovici Katz); toată istoria legionară este una a luptei anticomuniste (până astăzi, aşa cum se poate lesne observa, legionarii au rămas principala spaimă şi obsesie a comuniştilor de toate nuanţele); bolşevizarea României după 1944 - politică, dar şi spirituală - s-a făcut peste zeci de mii de cadavre legionare, pe linia revoluţionismului internaţionalist şi ateu, nu atât de către români de sânge, ci de către "cuceritorii" sovietici, sprijiniţi de *evreimea* internă (Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu, Walter Roman, Silviu Brucan, Al.Nicolski, dar şi A. şi S.Toma, M.Roller, I.Vitner, Z.Ornea ş.a.m.d.)...

În aceste condiţii, cum ar fi putut fi legionarii... "bolşevicii noştri"?! Cât de deformat mintal trebuie să fie cineva pentru a da credit unei asemenea idei?! D-l Al.George pare să facă parte din acea categorie de oameni, intelectual ingenuă, care lansează câte-o incomensurabilă inepţie şi pe urmă se miră cum de ceilalţi nu-l înţeleg!...

Textul d-lui Al.George ar putea fi combătut cu uşurinţă chiar rând cu rând, reprezentând cea mai curioasă aglomerare de enormităţi (de care numai d-na Alina Mungiu - devenită Pippidi -ar mai fi în stare...) din câte ne-a fost dat să citim în anii din urmă; credem însă că un astfel de efort ar merita investit în lucruri mai serioase. Nici nu ne-am mai fi referit de altfel la acest caz dacă el ar fi implicat numai persoana autorului sau numai problema legionară. Este însă vorba aici de una dintre expresiile simptomatice ale unui întreg front antiromânesc şi anticreştin, ce a pus stăpânire pe principalele publicaţii de cultură din România, cu gîrul multor români pervertiţi şi înstrăinaţi, recrutaţi adesea dintre vârfurile "intelighenţiei". Să dăm uitării problema legionară sau persoana lezată a d-lui Hossu; cum vi se par totuşi, luate în sine, următoarele afirmaţii ale d-lui Al.George? "La tratativele finale (pe plan european - n.n.) noi nu ne puteam prezenta cu o echipă de haidamaci cu ţundre dacice şi cuţite la brâu, care să revendice *iluzorii virtuţi străbune*"... (totuşi "haidamacul" Ion I.Moţa a făcut la Montreaux figură de mare orator şi diplomat, ca să dăm un singur exemplu!); "De aceea elita noastră socială şi intelectuală s-a îmbulzit să intre în masonerie, pentru că voia să fie acceptată în Europa, nu pentru că ţinea să-şi vândă ţara" (desigur, vânzarea a venit pe deasupra; cam asta ar fi de făcut, în consecinţă, şi astăzi, când problema "acceptării" în Europa se pune din nou: să devenim masoni şi să facem pipi pe tradiţiile noastre "iluzorii"!); "... vechii *extremişti* români, în frunte cu *Eminescu*" (dacă pentru Noica Eminescu era "conştiinţa noastră mai bună", pentru de-adle Al.George, ca şi pentru şef-rabinul Rosen Moses, Eminescu este capul tuturor răutăţilor!); "...evreii..., tocmai acei neromâni care căutau să se integreze mai rapid (!) vieţii publice româneşti (!!) şi să o slujească mai eficient" (!!!); "E inutil să mai spun că politica de *numerus clausus* preconizată de legionari i-ar fi exclus şi pe aromâni din cadrul românităţii" (deci pentru d-l Al.George românimea sud-dunăreană sau evreimea galiţiană sunt totuna!); evreii persecutaţi, chipurile, "au devenit, *fără voie* (bieţii de ei!), ceea ce adversarii lor îi acuzau că sunt: nişte paraziţi trăind pe deasupra economiei româneşti, din exploatarea acesteia"; pe legionari "*inteligenta Ana Pauker* a căutat să-i recupereze şi să-i integreze în P.C.R.(sic)". Şi totul se încheie cu această afirmaţie înlemnitoare: "Cu toate păcatele sistemului, *România liberală, masonică, înfeudată străinătăţii şi condusă ocult de plutocraţia iudaică* ne-a dus la Unirea Mare, la marea reformă agrară, la votul universal, la încoronarea de la Alba Iulia"! (sublinierile şi parantezele din textele citate ne aparţin). Iată deci idealul pe care tabăra d-lui Al.George îl propune fără nici un ocoliş, într-o revistă care mai şi poartă numele ţării: o Românie cu creierii spălaţi, direcţionată economic, politic şi cultural de evreimea internă, năimită masoneriei şi plutocraţiei iudaice internaţionale! Niciodată asemenea "ideal" n-a mai fost formulat la noi aşa de direct şi cu atâta cinism! Dar în România de azi, unde vedem făcându-se atâta caz de problema "antisemitismului", delict de *antiromânism* nu există...

V.A.M.

P.S. Menţionăm că am primit la redacţie un material de 8 pagini, intitulat *Răspuns domnului Alexandru George* şi semnat Andrei-Iustin Hossu (trimis ca drept la replică şi "României literare", fără a fi publicat). Dimensiunile materialului şi aspectul prea personal pe care i l-a dat autorul ne-au determinat şi pe noi să nu-l publicăm ca atare. După ce în jumătate din *Răspuns*... d-l Hossu îşi reglează, mai mult sau mai puţin convingător, conturile personale (ce fel de doctor în filosofie este, de ce a intrat în Partidul Comunist, cât de persecutat de Securitate a fost, precum şi cum se leagă toate acestea de greco-catolicismul domniei-sale, despre care în mod eronat crede că l-ar fi exclus de la a fi "camarad"), este atinsă şi chestiunea legionară. După părerea domniei-sale, legionarismul ar fi străbătut 4 faze: *ascensiunea* (1927-1937), *reprimarea* (1938-39), *degenerarea* (1940-41), *eroismul anticomunist postbelic* ("temelia de granit a rezistenţei naţionale anticomuniste"). În ultima fază, legionarismul şi naţional-tărănismul s-ar fi manifestat solidar, sub tutela statuară a lui Iuliu Maniu. Teza bolşevismului legionar este executată prompt, cu citate din cărţile legionare. Simplul "revoluţionarism" (cu ideea "omului nou") nu poate susţine logic echivalenţa (*Non idem est si duo dicunt idem*). Se face distincţia tranşantă între bolşevici ("monştri cu chip uman, fără Dumnezeu, fără suflet, fără Neam, fără Patrie") şi legionari ("Cavaleri creştini întârziaţi în istoria acestui secol satanic"). În concluzie, "diferenţa între legionari şi comunişti este ca între Cer şi Pământ, ca între Spirit şi Neant, ca între Dumnezeu şi Satana". Încheierea este că d-l Al.George s-ar cuveni să-şi caute de critica dumnealui literară...

EDITURA "PUNCTE CARDINALE"
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacţional: Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-şef;
Demostene ANDRONESCU, Marcel PETRIŞOR
Răzvan CODRESCU, Constantin IORGULESCU
Ioan NISTOR secretar redacţie
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr.109
telefon 092/422536

Tehnoredactare computerizată
"PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company